

Ministerstvo životního prostředí

Metodický pokyn

Postup hodnocení vlivů koncepcí a záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti

aktualizace 2025

Obsah

1.	Zkratky, terminologie, související prameny	5
1.1.	Zkratky	5
1.2.	Terminologie	6
1.3.	Související prameny	8
2.	Úvod do problematiky	12
3.	Koncepce a záměry, pro které je nutné žádat o stanovisko OOP 13	
3.1	Identifikace koncepce a záměru podléhajících posouzení dle ZOPK postupem dle ZPV	13
3.2	Identifikace významného vlivu záměru či koncepce	16
3.3	Plány péče a zásady péče	23
3.4	Lesní hospodářské plány a lesní hospodářské osnovy	24
4.	Průběh procesu hodnocení vlivů záměrů a koncepcí z hlediska hodnocení dopadů na lokality soustavy Natura 2000	24
4.1.	Jednotlivé kroky procesu posuzování vlivů dle ZPV z hlediska § 45i ZOPK	24
	Krok č. 1: Stanovisko orgánu ochrany přírody	
	Krok č. 2: Zpracování a předložení oznámení záměru a koncepce – zahájení procesu posuzování podle § 45i ZOPK postupem podle ZPV	
	Krok č. 3: Zjišťovací řízení a vydání závěru zjišťovacího řízení	

	Krok č. 4: Zpracování a rozeslání (připomínkování) dokumentace EIA a vyhodnocení SEA	
	Krok č. 5: Zpracování posudku (EIA)	
	Krok č. 6: Závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí a stanovisko k návrhu koncepce	
	Krok č. 7: Povolování záměru nebo schvalování koncepce	
4.2.	Problematika variantních řešení v postupu podle § 45i ZOPK	27
5.	Stanovisko orgánu ochrany přírody podle § 45i odst. 1 ZOPK	30
5.1.	Možnosti postupu vyřizování žádosti o stanovisko OOP	35
5.2.	Žádost o vydání stanoviska orgánu ochrany přírody	36
5.3.	Stanovisko orgánu ochrany přírody	38
5.4.	Odůvodnění stanoviska orgánu ochrany přírody	41
5.5.	Oprava a přezkum stanoviska orgánu ochrany přírody	43
6.	Postup při posouzení vlivů záměrů a koncepcí na EVL a PO	44
6.1.	Vazba na proces posuzování vlivů na životní prostředí	44
6.2.	Specifika hodnocení podle § 45i ZOPK	45
6.3.	Autorizované osoby	46
6.4.	Základní kroky procesu posuzování vlivů	47
	I. etapa: Zpracování oznámení a zahájení zjišťovacího řízení	
	II. etapa: Zjišťovací řízení	
	III. etapa: Zpracování dokumentace (EIA) a vyhodnocení (SEA)	
	IV. etapa: Zpracování posudku (EIA)	

V. etapa:	Závěrečné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru podle § 9a odst. 1 ZPV a stanovisko k návrhu koncepce podle § 10g ZPV	
6.5.	Rozhodování o povolení záměru nebo schválení koncepce	59
6.6.	Coherence stamp	62
7.	Posuzování vlivů politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace na EVL a PO	63
7.1.	Základní východiska a vydávání stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK v rámci postupů dle SZ a samotný proces posuzování vlivů	63
7.3.	Významný negativní vliv PÚR a ÚPD	66
Příloha č. 1:	Vzor stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK	68
Příloha č. 2:	Schéma postupu podle § 45i ZOPK pro záměr schvalovaný v navazujícím řízení podle § 3 písm. g) ZPV	70
Příloha č. 3:	Schéma postupu podle § 45i ZOPK pro koncepci podle § 3 písm. b) ZPV	71

1. Zkratky terminologie, související prameny

1.1 Zkratky

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

CHKO – Chráněná krajinná oblast

EIA – posuzování vlivů záměrů na životní prostředí

EU – Evropská Unie

EVL – evropsky významná lokalita (§ 3 odst. 1 písm. q) ZOPK)

KÚ – krajský úřad

LHO – lesní hospodářské osnovy

LHP – lesní hospodářský plán

MŽP – Ministerstvo životního prostředí

NP – národní park

OOP – orgán ochrany přírody

OVSS – odbor výkonu státní správy MŽP

PO – ptačí oblast (§ 45e ZOPK)

PÚR – Politika územního rozvoje

SEA – posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí

SŘ – zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

SZ – zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

ÚP – územní plán

ÚPD – územně plánovací dokumentace

ÚRP – územní rozvojový plán

VVURÚ – vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území

ZOPK – zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

ZPV – zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů

ZÚR – zásady územního rozvoje

ŽP – životní prostředí

1.2. Terminologie

Autorizovaná osoba – autorizovaná osoba ke zpracování dokumentace, posudku a vyhodnocení dle § 19 ZPV nebo autorizovaná osoba dle § 45j odst. 1 ZOPK, která je oprávněna provést posouzení vlivů na předměty ochrany a celistvost EVL a PO.

Celistvost lokality (jinak též „integrita“) – je posuzována ve smyslu soudržnosti ekologických struktur a funkcí lokalit (§ 3 odst. 1 písm. u) ZOPK). Hodnocení, zda je celistvost lokality negativně ovlivněna, musí být zaměřeno a omezeno výhradně na cíle (předměty) ochrany této lokality.

Cíl ochrany lokality (EVL nebo PO) – ochrana lokalit soustavy Natura 2000 má obecně vést k cíli definovanému směrnicí o stanovištích jako zachování nebo obnova evropsky významných druhů a typů přírodních stanovišť v případě EVL a vybraných druhů ptáků v případě PO na území státu v tzv. příznivém stavu z hlediska ochrany, resp. zlepšení tohoto stavu. Na úrovni lokality je potřeba uvažovat specifický cíl, který se odvozuje od předmětů ochrany, pro které jsou lokality vyhlášeny. V obecné rovině směřuje ZOPK v EVL k cíli udržení či obnově příznivého stavu evropských stanovišť a stanovišť druhů, které jsou předměty ochrany lokalit, a v PO k cíli zajistit přežití vybraných druhů ptáků a rozmnožování v jejich areálu rozšíření (viz jednotlivá nařízení vlády k PO). Specifičtější je cílový stav předmětů ochrany lokalit soustavy Natura 2000 definován v Souhrnech doporučených opatření (viz § 45c odst. 3 ZOPK či v případě potřeby § 45e odst. 6 ZOPK).

Koncepce podléhající hodnocení podle ZOPK – strategie, politika, plán nebo program včetně těch, které jsou spolufinancované z prostředků fondů Evropské unie, zpracovaný nebo zadaný orgánem veřejné správy a následně orgánem veřejné správy schvalovaný nebo ke schválení předkládaný (§ 3 písm. b) ZPV), který může samostatně nebo ve spojení s jinými záměry či koncepcemi významně ovlivnit předměty ochrany nebo celistvost EVL nebo PO (§ 45h odst. 1 ZOPK).

Natura 2000 – celistvá evropská soustava území se stanoveným stupněm ochrany, která umožňuje zachovat typy přírodní stanovišť a stanoviště druhů

v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit (viz § 3 odst. 1 písm. r) ZOPK). Na území České republiky je Natura 2000 tvořena vymezenými ptačími oblastmi a vyhlášenými evropsky významnými lokalitami. Ochrana EVL je zajištěna prostřednictvím institutu základní ochrany (§ 45c odst. 2 ZOPK), smluvní ochrany (§ 39 ZOPK), nebo jsou celé či z části vyhlášeny v jednotlivých kategoriích zvláště chráněných území (§ 45c odst. 4 ve spojení s § 14 ZOPK).

Orgán ochrany přírody – krajský úřad, správa NP a regionální pracoviště AOPK ČR a újezdni úřad, který je oprávněn vydávat stanovisko dle § 45i odst. 1 ZOPK k záměrům a koncepcím a účastnit se jako dotčený úřad procesu posouzení vlivů na životní prostředí (a v jeho kompetenci je obecně ochrana lokalit soustavy Natura 2000). V případě koncepcí s celostátní působností vydává v působnosti AOPK ČR toto stanovisko ústředí AOPK ČR.

Oznamovatel podle ZPV – ten, kdo hodlá provést záměr (§ 3 písm. k) ZPV).

Posouzení podle § 45i ZOPK a podle ZPV – jestliže orgán ochrany přírody svým stanoviskem nevyloučí významný vliv koncepce či záměru na předměty ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, musí být daná koncepce nebo záměr předmětem posouzení podle § 45i ZOPK v rámci procesu posuzování vlivů na ŽP postupem podle ZPV.

Předkladatel podle ZOPK – ten, kdo zamýšlí pořídit koncepci nebo uskutečnit záměr (stavbu, zařízení, činnost, technologii atp.), které mohou samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit předměty ochrany nebo celistvost EVL nebo PO (§ 45h a § 45i ZOPK).

Předkladatel podle ZPV – ten, kdo zpracovává koncepci nebo předkládá podnět k jejímu zpracování (§ 10c odst. 1 ZPV).

Příslušný úřad podle ZPV – úřad, který provádí posuzování vlivů na ŽP podle ZPV, příp. podle § 45i ZOPK v rámci postupu dle ZPV (KÚ nebo MŽP).

Směrnice o ptácích – směrnice Rady 2009/147/ES, o ochraně volně žijících ptáků (kodifikované znění směrnice 79/409/EHS).

Směrnice o stanovištích – směrnice Rady 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

Významný vliv – takový vliv záměru / koncepce na EVL nebo PO, který je významný z hlediska druhu nebo stanoviště, které je předmětem ochrany v dané EVL nebo PO. Významnost vlivu musí být posuzována vzhledem ke specifikům a podmínkám prostředí na dané lokalitě, dotčené zamýšleným záměrem nebo koncepcí a její celistvosti, a to výhradně s ohledem na předměty ochrany dané lokality, resp. jejich ekologické nároky.

Záměr podléhající posouzení podle ZOPK – stavba, zařízení, činnost nebo technologie, která může samostatně nebo ve spojení s jinými záměry nebo koncepcemi významně ovlivnit předměty ochrany nebo celistvost EVL nebo PO.

1.3. Související prameny

Právní předpisy

- Směrnice **92/43/EHS**, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin
- Směrnice **2009/147/ES**, o ochraně volně žijících ptáků (kodifikované znění směrnice 79/409/EHS)
- Zákon **č. 114/1992 Sb.**, o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (zejm. část čtvrtá, hodnocení důsledků koncepcí a záměrů na EVL a PO podle ustanovení § 45h a § 45i)
- Zákon **č. 100/2001 Sb.**, o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon **č. 283/2021Sb.**, stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon **č. 500/2004 Sb.**, správní řád, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška **č. 142/2018 Sb.**, o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny
- Vyhláška **č. 157/2024 Sb.**, o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu
- Vyhláška **č. 468/2004 Sb.**, o autorizovaných osobách podle zákona o ochraně přírody a krajiny
- Vyhláška **č. 453/2017 Sb.**, o odborné způsobilosti a o úpravě některých dalších otázek souvisejících s posuzováním vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády **č. 318/2013 Sb.**, o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit, ve znění pozdějších předpisů, tedy nařízení vlády **č. 73/2016 Sb.**, nařízení vlády **č. 207/2016 Sb.**, **29/2020 Sb.**, **č. 440/2021 Sb.** a **č. 2/2025 Sb.**

- Jednotlivá nařízení vlády, kterými se vymezují ptačí oblasti (č. 530-535, 598-609, 679-688/2004 Sb., 19-28/2005 Sb., 165/2007 Sb., 405 a 406/2009 Sb., 60/2019 Sb. a 383/2024 Sb.) - viz tab. 1

- Text vybraných evropských právních norem v českém a anglickém znění je k dispozici na webových stránkách Evropské komise:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:31997L0062>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009L0147>

Judikatura Soudního dvora Evropské Unie mj. s vazbou na směrnice 92/43/EHS a 2009/147/ES je k dispozici na webových stránkách EUR-Lex:

<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=cs>.

Metodické publikace

- Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (Věstník MŽP, listopad 2007, ročník XVII, částka 11); v návaznosti na přijetí této metodiky a účinnost vyhlášky č. 142/2018 Sb. je v přípravě její aktualizace

Podpůrně spolu s tímto postupem a výše uvedenou metodikou je doporučeno používat publikace Evropské komise, týkající se příslušné evropské legislativy a zabývající se hodnocením vlivů na lokality soustavy Natura 2000, jejichž překlady v některých případech vydalo MŽP. Jedná se zejm. o publikace:

- Péče o lokality soustavy Natura 2000: Ustanovení článku 6 směrnice o stanovištích 92/43/EHS (aktualizace 2018) - podrobný výklad článku 6 směrnice o stanovištích a použitých pojmů

- Hodnocení plánů a projektů, významně ovlivňujících lokality soustavy Natura 2000: Metodická příručka k ustanovení článků 6(3) a 6(4) směrnice o stanovištích 92/43/EHS - všeobecný úvod k postupu a principům odpovídajícího hodnocení

- Pokyny k čl. 6 odst. 4 „směrnice o stanovištích“ 92/43/EHS – tento dokument dále rozpracovává a nahrazuje příslušný oddíl publikace „Péče o lokality soustavy Natura 2000: Ustanovení článku 6 směrnice o stanovištích 92/43/EHS“

Upozorňujeme, že text těchto publikací zpracovaných Evropskou komisí obecně pro všechny členské státy nemusí z procesního a terminologického hlediska plně korespondovat s českou právní úpravou a je nutné je používat v kontextu současně platné právní úpravy v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí podle ZOPK a ZPV. Všechny relevantní metodické příručky jsou dostupné na webových

stránkách MŽP v rubrice Natura 2000 - Posuzování vlivů, další publikace k dotčeným směrnicím lze nalézt též na stránkách Evropské komise http://ec.europa.eu/environment/nature/info/pubs/directives_en.htm.

- Podklad pro včasnou identifikaci a předběžné zhodnocení dotčení limitů z hlediska migrační prostupnosti krajiny pro ptáky a letouny, mj. těch, kteří jsou předměty ochrany PO a EVL, poskytuje Metodika monitoringu a sběru dat k určení významných migračních koridorů ptáků a létajících savců na úrovni ČR (http://mzp.cz/cz/migracni_koridory_ptaku_savcu_cr)

Informace na internetu v ČR

Natura 2000 v ČR - <http://www.natura2000.cz/>

Natura 2000 - web MŽP - http://www.mzp.cz/cz/natura_2000

AOPK ČR - <http://www.nature.cz/>

Mapové vrstvy lokalit soustavy Natura 2000 v EU - <http://natura2000.eea.europa.eu/#>

Mapový server AOPK ČR - <http://mapy.nature.cz/>

Ústřední seznam ochrany přírody (ÚSOP) - <http://drusop.nature.cz/>

Informační systém EIA - https://portal.cenia.cz/eiasea/view/eia100_cr

Informační systém SEA - https://portal.cenia.cz/eiasea/view/sea100_koncepce

Tab. 1 – Nařízení vlády, kterými se vymezují, resp. vyhlášují jednotlivé PO a EVL

	č. Sb.	schváleno	účinnost
<i>Nařízení vlády, kterým se vymezuje Ptačí oblast...</i>			
Nádrž vodního díla Nechanice	530/2004	29.9.2004	20.10.2004
Žehuňský rybník - Obora Kněžičky	531/2004	29.9.2004	20.10.2004
Orlické Záhoří	532/2004	29.9.2004	20.10.2004
Libavá	533/2004	29.9.2004	20.10.2004
Podyjí	534/2004	29.9.2004	20.10.2004
Řežabinec	535/2004	29.9.2004	20.10.2004
Českolipsko - Dokeské pískovce a mokřady	598/2004	27.10.2004	6.12.2004
Jeseníky	599/2004	27.10.2004	6.12.2004
Krkonoše	600/2004	27.10.2004	6.12.2004
Lednické rybníky	601/2004	27.10.2004	6.12.2004
Novohradské hory	602/2004	27.10.2004	6.12.2004
Jaroslavické rybníky	603/2004	27.10.2004	6.12.2004
Hovoransko - Čejkovicko	604/2004	27.10.2004	6.12.2004
Jizerské hory	605/2004	27.10.2004	6.12.2004
Rožďalovické rybníky	606/2004	27.10.2004	6.12.2004
Údolí Otavy a Vltavy	607/2004	27.10.2004	6.12.2004
Bohdanečský rybník	608/2004	27.10.2004	6.12.2004
Hlubocké obory	609/2004	27.10.2004	6.12.2004
Komárov	679/2004	8.12.2004	31.12.2004
Třeboňsko	680/2004	8.12.2004	31.12.2004
Šumava	681/2004	8.12.2004	31.12.2004
Pálava	682/2004	8.12.2004	31.12.2004
Labské pískovce	683/2004	8.12.2004	31.12.2004
Křivoklátsko	684/2004	8.12.2004	31.12.2004
Králický Sněžník	685/2004	8.12.2004	31.12.2004
Horní Vsacko	686/2004	8.12.2004	31.12.2004
Beskydy	687/2004	8.12.2004	31.12.2004
Doupovské hory	688/2004	8.12.2004	31.12.2004
Boletice	19/2005	15.12.2004	13.1.2005
Broumovsko	20/2005	15.12.2004	13.1.2005
Bzenecká Doubrava - Strážnické Pomoraví	21/2005	15.12.2004	13.1.2005
Hostýnské vrchy	22/2005	15.12.2004	13.1.2005
Litovelské Pomoraví	23/2005	15.12.2004	13.1.2005
Novodomské rašelinště - Kovářská	24/2005	15.12.2004	13.1.2005
Poodří	25/2005	15.12.2004	13.1.2005
Soutok - Tvrdonicko	26/2005	15.12.2004	13.1.2005
Střední nádrž VD Nové Mlýny	27/2005	15.12.2004	13.1.2005
Východní Krušné hory	28/2005	15.12.2004	13.1.2005
Heřmanský stav	165/2007	4.6. 2007	1. 6. 2008
Českobudějovické rybníky	405/2009	26.10.2009	25.11.2009

Dehtář	406/2009	26.10.2009	25.11.2009
Soutok-Tvrdonicko (novelizace)	60/2019	4.2.2019	1.4.2019
Západní Krušné hory	383/2024	4.12.2024	1.1.2025
<i>Nařízení vlády o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit</i>			
1075 evropsky významných lokalit	318/2013	21.8.2013	29.10.2013
1111 evropsky významných lokalit	73/2016	18. 3. 2016	1. 5. 2016
1112 evropsky významných lokalit	207/2016	29. 6. 2016	1. 7. 2016
1113 evropsky významných lokalit	29/2020	20.1.2020	21.2.2020
1112 evropsky významných lokalit	440/2021	15.11.2021	23.12.2021
1111 evropsky významných lokalit	2/2025	18.12.2024	24.1.2025

2. Úvod do problematiky

Na základě požadavků vyplývajících ze Smlouvy o přistoupení ČR k EU ze dne 16. dubna 2003, ze směrnice 2009/147/ES o ochraně volně žijících ptáků a směrnice 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin byly v České republice zákonem č. 218/2004 Sb., ze dne 28. dubna 2004 a zákonem č. 349/2009 Sb., ze dne 9. října 2009, kterými se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dnes zákon č. 283/2021 Sb.), a zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, upraveny podmínky pro vytváření soustavy chráněných území evropského významu Natura 2000 a stanovena pravidla pro jejich ochranu. Tato soustava je v ČR stejně jako v ostatních státech EU tvořena ptačími oblastmi a evropsky významnými lokalitami.

V souladu s články 6 a 7 směrnice o stanovištích je velmi důležitým prvkem ochrany těchto území hodnocení možných důsledků realizace záměrů či provádění koncepcí na tyto lokality, které je v našem právním řádu upraveno ustanoveními § 45h a § 45i ZOPK. Hodnocení je zaměřeno na předměty ochrany a celistvost každé konkrétní lokality, která je součástí soustavy Natura 2000. Hodnocení má úzký vztah k procesům posuzování vlivů na životní prostředí podle ZPV (viz § 45h odst. 2 ZOPK) a procesně je toto hodnocení na ZPV s výjimkou posuzování PÚR, ÚPD a lesních hospodářských osnov a plánů (specifického postupu podle § 4 odst. 5 ZOPK) zcela navázáno. Hodnocení vlivů na lokality soustavy Natura 2000 je oprávněna provádět pouze osoba, která je držitelem zvláštní autorizace dle § 45j odst. 1 ZOPK, její udělování a prodlužování je upraveno vyhláškou č. 468/2004 Sb., o autorizovaných osobách podle zákona o ochraně přírody a krajiny.

Předkládaný materiál je určen především orgánům ochrany přírody a příslušným úřadům pro provádění posuzování vlivů na životní prostředí, kterým poskytuje praktický návod, jak oba výše zmíněné postupy provázat, aby nebyly kladeny

nadměrné požadavky a nároky na ty, kteří záměry či koncepce předkládají ke schválení, a zároveň byly naplněny všechny podmínky a zohledněny limity vyplývající z ochrany lokalit soustavy Natura 2000. Měl by pomoci i těm, kteří záměry nebo koncepce připravují, aby se zorientovali v problematice a vyhověli příslušným legislativním požadavkům. V neposlední řadě by měl představovat vodítko pro autorizované osoby dle § 45j odst. 1 ZOPK, orgány veřejné správy a správní orgány (zejména stavební úřady), které schvalují koncepce, resp. povolují záměry, aby dostály požadavkům ustanovení § 45i odst. 4 ZOPK.

V následujících kapitolách je proces hodnocení vlivů podle § 45i ZOPK a posuzování vlivů na ŽP podle ZPV pro koncepce (SEA) i záměry (EIA) popsán společně. Specifickým typem koncepce jsou potom PÚR a ÚPD (ÚRP, ZÚR, ÚP), pro které ZPV a SZ stanovuje odlišný postup.

3. Koncepce a záměry, pro které je nutné žádat o stanovisko OOP

3.1. Identifikace koncepce a záměru podléhajících posouzení dle ZOPK postupem dle ZPV

Podle § 45h odst. 1 ZOPK „*jakákoliv koncepce nebo záměr, který může samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptáčí oblasti, podléhá hodnocení jeho důsledků na toto území a stav jeho ochrany z uvedených hledisek.*“

Z výše uvedeného ustanovení vyplývá, že prvním nezbytným krokem je úvaha (jejíž provedení leží v první fázi na předkladateli záměru či koncepce), zda může být určitá činnost považována za záměr a určitý materiál za koncepci ve smyslu ZOPK, a zda se může v konkrétním případě jednat o tak významný vliv, že musí být podroben hodnocení.

Koncepcí se podle § 3 písm. b) ZPV rozumějí strategie, politiky, plány nebo programy včetně těch, které jsou spolufinancované z prostředků fondů Evropské unie, zpracované nebo zadané orgánem veřejné správy a následně orgánem veřejné správy schvalované nebo ke schválení předkládané. Ve vztahu k posuzování vlivů na životní prostředí se dále podle § 10a odst. 1 ZPV rozlišují koncepce posuzované vždy a koncepce, o nutnosti jejichž posouzení se rozhoduje ve zjišťovacím řízení. Koncepce, u kterých podle stanoviska orgánu ochrany přírody nelze vyloučit významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO podle ZOPK (viz § 10a odst. 1 písm. a) ZPV) podléhají posouzení vždy.

Zabývat se možným významným vlivem koncepce na lokality soustavy Natura 2000 je zákonnou povinností předkladatele samo o sobě (a její naplnění předchází žádosti o vyjádření příslušného úřadu dle ZPV, resp. orgánu SEA z hlediska nutnosti posuzování koncepce dle ZPV), nikoliv až jako záležitost následná poté, co je rozhodnuto o tom, že koncepce bude podléhat posouzení SEA dle kritérií

vycházejících výlučně z § 10a ZPV. Z hlediska posouzení vlivů dle § 45i ZOPK je toliko zásadní, zda koncepce naplní § 3 písm. b) ZPV, tedy definici koncepce ve smyslu tohoto zákona a zda může mít významný vliv na lokality soustavy Natura 2000. I v případě, že koncepce zpracovaná v určité oblasti definované v ZPV (v oblasti zemědělství, lesního hospodářství, myslivosti, rybářství, nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami, energetiky, průmyslu, dopravy, odpadového hospodářství, telekomunikací, cestovního ruchu, územního plánování, regionálního rozvoje a životního prostředí včetně ochrany přírody) neobsahuje rámec pro budoucí povolení záměrů z přílohy č. 1 k ZPV, neznamená to, že není třeba dále zvažovat požadavek na předložení koncepce s možným významným vlivem orgánu ochrany přírody ke stanovisku dle § 45i odst. 1 ZOPK. To reflektuje i samotné znění § 10a odst. 1 písm. a) ZPV.

Pro potřeby procesu posuzování vlivů záměrů a koncepcí na předmět ochrany a celistvost EVL a PO je proto nezbytné vycházet i z definice v § 45h ZOPK: „...jakákoliv koncepce, která může samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost EVL nebo PO...“, při obecném vymezení termínu „koncepce“ je však třeba vycházet z definice v § 3 písm. b) ZPV.

Z hlediska koncepcí tedy hodnocení podle § 45i ZOPK podléhají strategie, politiky, plány nebo programy, včetně těch, které jsou spolufinancované z prostředků fondů Evropské unie, zpracované nebo zadané orgánem veřejné správy a následně orgánem veřejné správy (stejným nebo jiným) schvalované nebo ke schválení předkládané, které mohou samostatně nebo ve spojení s jinými záměry nebo koncepcemi významně ovlivnit předměty ochrany nebo celistvost EVL nebo PO. Je zřejmé, že hodnocení se nebude týkat koncepcí, které nesplňují definici § 3 písm. b) ZPV (schválení takových koncepcí by nebylo možné na úrovni státní správy ani podchytit; na druhou stranu nebudou mít takovéto koncepce ani žádnou závaznost).

Změna koncepce ve smyslu § 10a odst. 1 písm. c) ZPV je předmětem procesu posuzování tehdy, pokud se tak stanoví na základě provedeného zjišťovacího řízení podle tohoto zákona; nadto je třeba uvést, že změny koncepcí formálního charakteru, které na základě příslušného úřadu nemohou mít zcela zjevně významný vliv na životní prostředí, zjišťovacímu řízení nepodléhají. V případě, že není možné vyloučit významný vliv změny koncepce na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, je třeba ji v rámci postupu dle ZPV podrobit posouzení vlivů podle § 45i ZOPK.

Záměrem se podle § 3 písm. a) bodu 1. ZPV pro potřeby tohoto zákona rozumějí stavby, zařízení, činnosti a technologie uvedené v příloze č. 1 ZPV a podle § 3 písm. a) bodu 2 ZPV stavby, zařízení, činnosti a technologie, které podle stanoviska orgánu ochrany přírody vydaného podle zákona o ochraně přírody a krajiny mohou samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO.

Co je předmětem procesu posuzování vlivů na životní prostředí (tzv. procesu EIA), je obsahem ustanovení § 4 ZPV. Ustanovení § 4 odst. 1 ZPV specifikuje záměry a změny záměrů, které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí s odkazem na přílohu č. 1 ZPV. V této příloze jsou uvedeny záměry posuzované vždy (záměry kategorie I) a záměry posuzované v případě, že se tak stanoví ve zjišťovacím řízení. Záměry podle § 3 písm. a) bodu 2 ZPV, tedy stavby, zařízení, činnosti a technologie, které podle stanoviska orgánu ochrany přírody vydaného podle ZOPK mohou samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, jsou v souladu s § 4 odst. 1 písm. f) ZPV předmětem posouzení dle ZPV, resp. ZOPK, pokud se tak stanoví ve zjišťovacím řízení. Předmětem posuzování podle ZPV, příp. ZOPK jsou i podlimitní záměry a jejich změny dosahující příslušné limitní hodnoty a změny záměru, které by podle závazného stanoviska příslušného úřadu dle ZPV vydaného podle § 9a odst. 7 ZPV mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí, či části, etapy nebo varianty záměru podle § 9a odst. 5 ZPV. Jsou-li takové změny, podlimitní záměry či změny, části, etapy nebo varianty významné ve vztahu k předmětu ochrany nebo celistvosti EVL nebo PO (tedy změna je takového charakteru, že její očekávané vlivy na lokality soustavy Natura 2000 mohou být významné), je třeba je z hlediska § 45i ZOPK taktéž posoudit dle ZPV v rámci zjišťovacího řízení, příp. v celém procesu EIA, stanoví-li se tak ve zjišťovacím řízení.

Pojem „záměr“ ve smyslu ZOPK, resp. § 3 písm. a) bodu 2 ZPV je tedy třeba chápat širěji, než je tomu u záměrů dle § 3 písm. a) bodu 1 ZPV. V případě definice podle bodu 1 se jedná pouze o „stavby, zařízení, činnosti a technologie“ uvedené ve výčtu obsaženém v příloze č. 1 ZPV. Naproti tomu pojem záměr ve smyslu § 45h odst. 1 ZOPK a § 3 písm. a) bodu 2 ZPV, resp. úvaha předkladatele, zda je třeba jej předložit ke stanovisku OOP dle § 45i odst. 1 ZOPK, bude vždy odvislá od možných vlivů na konkrétní předmět ochrany nebo celistvost konkrétní EVL či PO. Tyto záměry nejsou a ani nemohou být v ZPV či ZOPK specifikovány, neboť není možné je taxativně vymezit (a tím třeba nežádoucím způsobem zúžit působnost § 45h a § 45i ZOPK). V případě záměrů ve smyslu ZOPK, resp. § 3 písm. a) bodu 2 ZPV ovšem v praxi nejčastěji nastává situace, že jde současně rovněž o záměr ve smyslu § 3 písm. a) bodu 1 ZPV, tedy, že záměr naplní současně § 3 písm. a) bodu 1 i 2 ZPV. V takovém případě se pak posuzování dle ZPV řídí procesně přísnějším zařazením dle § 4 odst. 1 ZPV. Situací, kdy záměr naplní pouze § 3 písm. a) bodu 2 ZPV, je naopak v praxi menšina.

Uvedená legislativní konstrukce obsažená v ZPV (tedy vylišení záměrů ve smyslu § 3 písm. a) bod 1 a 2 ZPV) vyjadřující širší působnost pojmu záměr ve smyslu ZOPK, resp. směrnice o stanovištích oproti ZPV, resp. směrnici EIA (směrnice 2011/92/EU o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí, ve znění směrnice 2014/52/EU) je opřena též o četné judikatury na úrovni národní, ale i na úrovni Evropského soudního dvora. Ve věci C-538/09 Komise vs. Belgické království soud judikoval, že „členský stát nemůže mít za to, že kategorie projektů, které jsou definovány podle oblastí činnosti

a zvláštních zařízení, budou již pojmově mít málo významný dopad na životní prostředí“.

V případě C-127/02 „Waddenzee“ a C-98/03 Komise vs. Irsko zase soud konstatoval, že „povinnost odpovídajícího posouzení projektů dle článku 6 odst. 3 směrnice se vztahuje též na činnosti „malého měřítka“; rozsah projektu není relevantním kritériem, neboť sám o sobě neumožňuje vyloučit pravděpodobnost, že by mohl představovat významný vliv“. Obdobně se staví k výkladu pojmu záměr judikatura českých soudů, když uvádí, že „... při výkladu pojmu „záměr“ ve smyslu § 45h a 45i ZOPK nelze vycházet pouze z definice záměru obsažené v § 3 písm. a) ZPV, ale je třeba vzít v úvahu i § 4 tohoto zákona, který vymezuje, co je předmětem posuzování vlivů záměrů na životní prostředí. Uvedené ustanovené totiž vedle staveb, činností a technologií uvedených v příloze č. 1 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí činí předmětem posuzování i stavby, činnosti a technologie, které podle stanoviska orgánu ochrany přírody vydaného podle ZOPK mohou samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit území EVL nebo PO (§ 4 odst. 1 písm. e) téhož zákona...“ (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 3 As 75/2013 – 112 ze dne 13. 8. 2014)

Záměry ve smyslu ZPV jsou povolovány (resp. schvalovány dle ZOPK) v tzv. navazujících řízeních, která jsou definována a vyčtena v § 3 písm. g) ZPV; stejně tak k jakémukoliv záměru, který je předkládán ke stanovisku dle § 45i odst. 1 ZOPK či je posuzován dle tohoto ustanovení, musí být vedeno řízení vyčtené v § 3 písm. g) ZPV. Specifickým případem je § 3 písm. g) bod 9. ZPV tímto reaguje na situaci, kdy se k záměru nevede žádné z navazujících řízení ve smyslu bodů 1 – 8, ale závazné stanovisko EIA je (musí být) vydáno, a tedy musí být podkladem pro jiné schvalovací řízení (např. řízení o povolení kácení dřevin dle § 8 ZOPK či výjimky dle § 56 ZOPK). V takovém případě se na předmětné řízení beze zbytku vztahují veškerá specifika navazujícího řízení dle § 9a odst. 3, 6 a 7, § 9b, § 9c, § 9d a popř. i 9f ZPV (např. z hlediska zveřejňování informací a možností účastenství veřejnosti).

Z hlediska záměrů tedy podléhají hodnocení podle § 45i ZOPK jakékoliv stavby, zařízení, činnosti nebo technologie, které mohou samostatně nebo ve spojení s jinými záměry nebo koncepcemi významně ovlivnit předměty ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, a to bez ohledu na to, zda jsou nebo nejsou uvedeny v příloze č. 1 k ZPV.

3.2. Identifikace významného vlivu záměru či koncepce

Možnost významného vlivu záměru či koncepce je posuzována ve vztahu k předmětu ochrany a celistvosti EVL či PO.

Příznivý stav předmětu ochrany EVL či PO na úrovni lokality není v ZOPK definován. ZOPK ve svém ustanovení „vymezení pojmů“ v § 3 definuje, jak nahlížet

na příznivý stav přírodního stanoviště z hlediska ochrany (odst. 1 písm. s)) a na příznivý stav druhu z hlediska ochrany (odst. 1 písm. t)), nicméně tato definice se vztahuje na výskyt druhu nebo přírodního stanoviště v rámci celého areálu rozšíření na území státu (resp. biogeografické oblasti) a je propojena s cílem tvorby celé soustavy Natura 2000 dle čl. 3 odst. 1 směrnice o stanovištích. Ve vztahu k jednotlivým lokalitám tedy není přímo využitelná.

Po novele zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, účinné od 1. ledna 2018 došlo k související změně ZOPK, v rámci které byl vypuštěn pojem „příznivý stav“ předmětu ochrany v § 45h a § 45i ZOPK. Tato změna reflektuje skutečnost, že mezi ustanoveními § 3 odst. 1 písm. s) a t) ZOPK a § 45h a § 45i ZOPK není přímá vazba. Stav druhů a přírodních stanovišť na úrovni jednotlivých lokalit byl nicméně hodnocen při výběru EVL a parametry příznivého stavu (resp. stavu obecně) pro konkrétní lokalitu je tedy možné odvozovat od kritérií výběru EVL a cílů jejich ochrany. Referenčním stavem je potom stav předmětu ochrany v době vyhlášení EVL či PO, který by měl být minimálně zachován.

Stav přírodních stanovišť jako předmětů ochrany EVL se odvíjí zejména od rozlohy, velikosti původních fragmentů, celistvosti, druhového složení, struktury a funkce příslušného stanoviště a abiotických a biologických podmínek prostředí podmiňující existenci stanoviště.

Stav druhů jako předmětů ochrany EVL či PO je dán zejména fitness jedinců, početností, hustotou a dynamikou populace, izolovaností a propojeností s dalšími populacemi v přirozeném areálu rozšíření, stavem biotopů pro různá vývojová stadia, resp. fyzikálními a biologickými parametry prostředí, nezbytnými pro život a rozmnožování druhu.

Může významně ovlivnit – podle ustanovení § 45h odst. 1 ZOPK jakákoliv koncepce nebo záměr, který **může** samostatně nebo ve spojení s jinými **významně ovlivnit** předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, podléhá hodnocení jeho důsledků na toto území a stav jeho ochrany z uvedených hledisek. To znamená, že ne všechny koncepce a záměry, které mohou mít jakýkoliv vliv, ale pouze ty, které mohou mít významný vliv, mají být předloženy ke stanovisku OOP dle § 45i odst. 1 ZOPK. Tuto hranici nelze arbitrárně stanovit a bude se vždy odvíjet od charakteru dopadů záměru nebo koncepce na straně jedné, a typů předmětů ochrany, jejich ekologických nároků a obecně ekologických parametrů lokality na straně druhé. Obecným smyslem hodnocení je pak předejít ohrožení lokality z hlediska cílů její ochrany. Za významný vliv lze potom považovat jednak přímé vlivy na přírodní stanoviště či druhy (viz dále), které jsou předmětem ochrany EVL nebo PO či takové dopady, které mohou mít nepříznivý účinek na základní vlastnosti a podmínky prostředí určující charakter lokality výhradně s ohledem na předměty a cíle ochrany, kvůli kterým byla lokalita vyhlášena jako EVL nebo PO.

Předmět ochrany nebo celistvost – předměty ochrany jednotlivých EVL jsou vyčteny v příslušné příloze nařízení vlády o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit (nařízení vlády č. 318/2013 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Předměty ochrany jednotlivých PO jsou vyjmenovány v příslušném nařízení vlády, kterým se vymezuje konkrétní ptačí oblast. Celistvostí se v souladu s § 3 odst. 1 písm. u) ZOPK rozumí soudržnost ekologických struktur a funkcí evropsky významné lokality anebo ptačí oblasti posuzovaná ve vztahu k předmětům jejich ochrany.

Vlivem, který může být považován za významný **u typů přírodních stanovišť**, může být takový vliv, který způsobuje zásah do rozlohy, velikosti původních fragmentů, celistvosti nebo změnu druhového složení, struktury a funkce příslušného stanoviště či změnu abiotických a / nebo biologických podmínek prostředí. Takový vliv může primárně působit i mimo samotný výskyt přírodního stanoviště. Vlivem, který lze považovat za významný **pro druhy**, může být zejména takový vliv, který zasahuje do přirozeného vývoje jedince druhu a/nebo do jeho biotopu; toto platí pro všechna vývojová stadia. Významné vlivy proto může představovat např. činnost, která může způsobit dočasné nebo trvalé rušení nebo poškozování jedinců, které povede k ovlivnění početnosti populace a dále činnost která způsobí zmenšení rozlohy biotopu druhu, jeho fragmentaci či izolaci nebo změnu fyzikálních a / nebo biologických parametrů prostředí nezbytných pro život a rozmnožování druhu. Vlivy, které mohou způsobit trvalé a nevratné změny EVL či PO musí být vždy považovány za významné. Při jejich posuzování je nezbytné zohlednit i vlivy kumulativní a synergické.

Koncepce nebo záměr se ke stanovisku podle § 45i odst. 1 ZOPK nepředkládá pouze v případě, že existuje jistota, že významný vliv nebude existovat. Pokud není možné takové nebezpečí na základě známých skutečností vyloučit, musí být návrh koncepce nebo záměru předložen OOP ke stanovisku (i tento princip je podložen judikaturou Evropského soudního dvora – ve věci C-127/02 „Waddenzee“ soud judikoval, že „pokud existuje nebezpečí, že projekt (...) může ohrozit cíle ochrany lokality, musí být na něj pohlíženo jako na plán nebo projekt, který bude mít pravděpodobně významný vliv na tuto lokalitu.“). Řadu záměrů a koncepcí bude možné předem vyloučit z povinnosti hodnocení dle § 45i ZOPK, neboť žádný vliv na EVL a PO mít nemohou, resp. nebude z hlediska cílů ochrany významný. Tyto činnosti však nelze vymežit obecně.

Ani lokalizace záměru či jeho vzdálenost od EVL nebo PO nemůže být hlavním kritériem pro úvahu o možném vlivu. I v případě, že záměr územně do EVL nebo PO nezasahuje, může přesto mít podstatný, resp. významný vliv na předmět ochrany, tj. stanoviště a / nebo druhy, příp. celistvost lokality. Naopak ne každý záměr umístěný do EVL nebo PO takový vliv mít musí. Přestože toto pravidlo nelze uplatnit paušálně (viz dále v textu), samotný územní střet záměru s EVL či PO je podstatným indikátorem možného významného vlivu.

Ten, kdo zamýšlí pořídit záměr nebo koncepci by se měl při úvaze, zda je nutné si od OOP stanovisko vyžádat, řídit zejména třemi následujícími kritérii. Kladná odpověď, byť na jednu z těchto otázek indikuje povinnost postupovat podle ustanovení § 45i odst. 1 ZOPK:

- a) Může dojít ke změně nebo ztrátě rozlohy, podstaty, struktury či funkce (funkcí) části přírodního stanoviště nebo biotopu druhu, který je předmětem ochrany EVL nebo PO?
- b) Může dojít k rušení, poranění, zničení nebo usmrcení jedinců druhů, a to všech jejich vývojových stádií, které jsou předmětem ochrany EVL nebo PO?
- c) Může dojít k narušení nebo ohrožení celistvosti lokality, tedy materiálových, ekologických a funkčních nebo z hlediska předmětů ochrany jinak důležitých toků, vazeb a struktur?

Je zřejmé, že jakákoli činnost, resp. výstavba, která je v **přímém územním střetu** s jedním nebo více předměty ochrany dané lokality (nikoli však pouze s územím EVL nebo PO), tedy přírodním stanovištěm nebo biotopem druhu, pro které byla lokalita vyhlášena, může potenciálně představovat významný vliv na tuto lokalitu. Nicméně jak je uvedeno výše, i realizace záměru mimo lokality soustavy Natura 2000 může generovat významné vlivy na EVL nebo PO. Ty mohou nastat např. jako důsledek intenzivnějšího pojezdu stavební techniky, kdy může docházet k degradaci části přírodního stanoviště nebo biotopu druhu při využívání dopravních tras (např. k přepravě stavebního a provozního materiálu) vedoucích přes, nebo v územní souvislosti s EVL nebo PO. Stejně tak může být nutná výstavba nové dopravní nebo technické infrastruktury záměru, která povede přes EVL nebo PO, resp. v jejich blízkosti a významně tak ovlivní předměty ochrany nebo celistvost lokality. I zvýšená frekvence, intenzita nebo jiný než obvyklý způsob využívání komunikací v EVL nebo PO může zakládat důvod k nutnosti opatření si stanoviska OOP, pokud jsou předmětem ochrany těchto lokalit druhu např. méně tolerantní ke snížení migrační prostupnosti krajiny nebo znečištění biotopu.

Dále je třeba zvážit, jaké budou **vstupy záměru**, tedy např. zda bude v jakékoli fázi (příprava, realizace, provoz, likvidace) nezbytné využít (využívat) jakýkoli přírodní nebo přírodě blízký materiál, pocházející z EVL nebo PO do takové míry, že by mohly být významně ovlivněny předměty ochrany nebo celistvost dotčených lokalit. Specifickou problematikou je pak nakládání s vodami, kdy v důsledku odebírání (jímání) určitého množství vody záměrem může dojít ke změně hydrologického režimu vodního útvaru nebo podzemních vod, a tedy možnému významnému ovlivnění některých přírodních stanovišť, resp. biotopu druhů, které jsou na konkrétním vodním režimu závislé. Takové ovlivnění vodního toku nebo jiného útvaru, který se nachází uvnitř EVL nebo PO, nebo těch ležících „nad“ lokalitou může být považováno z hlediska předmětů ochrany a celistvosti lokalit za významné a být tedy důvodem k získání stanoviska OOP.

Stejným způsobem je třeba uvažovat v souvislosti s **výstupy** – EVL a PO s předměty ochrany vázanými na vodní prostředí (tedy samozřejmě i některé typy přírodních stanovišť) mohou být významně ovlivněny vypouštěním, splachem či obecně odtokem vody s jakkoli chemicky, biologicky nebo fyzikálně pozměněnými vlastnostmi do vodoteče nebo jiného vodního útvaru tam, kde se nachází lokalita v místě vypouštění nebo směrem dále po toku a na vodních tocích nižšího řádu. I ostatním výstupům je nutné věnovat pozornost, tedy zvážit, zda by měl záměr být zdrojem plynových, kapalných nebo pevných antropogenních nebo toxických odpadů a jiných reziduí do půdy, vody nebo ovzduší, propagulí nepůvodních nebo invazních druhů, případně hluku, stroboskopického efektu nebo vibrací, které by vzhledem ke své povaze mohly významně ovlivnit předměty ochrany nebo celistvost EVL či PO. Stejně jako ve všech předchozích případech, úvahu, zda může dojít k významnému vlivu, je nutné činit výhradně s ohledem na předměty ochrany konkrétních lokalit a jejich ekologické nároky, a to i s ohledem na kumulativní a synergické vlivy.

O možnosti významného vlivu je pak žádoucí uvažovat i v souvislosti se záměry, které vytvářejí výraznou (vertikální) bariéru v krajině nebo jinak snižují její migrační prostupnost (např. větrné elektrárny v blízkosti PO, dopravní a technická infrastruktura poblíž EVL s mobilními předměty ochrany apod.).

Speciální pozornost je potřebné věnovat výše zmíněným **kumulativním vlivům**, neboť znění § 45h ZOPK výslovně předpokládá, že stanovisko OOP je nutné si vyžádat i v případě, že záměr nemá významný vliv sám o sobě, ale ve spojení s jinými záměry a koncepcemi (a to nejen společně s již realizovanými, ale i těmi plánovanými). Pokud má tedy záměr svou lokalizací nebo svým účelem (příp. obojím) souviset s takovým záměrem či takovou koncepcí, které již v oblasti existují nebo existovat budou, a takový záměr nebo taková koncepce může společně se záměrem připravovaným naplňovat výše zmíněná rozhodovací kritéria ohledně významnosti vlivu nebo pokud je např. v rámci územního plánu obce navrhováno takové využití plochy, které by spolu se zamýšleným záměrem mohlo vytvářet významný kumulativní nebo synergický vliv na předměty ochrany nebo celistvost konkrétní EVL nebo PO, je nutné OOP požádat o stanovisko.

V důsledku změn ve využívání krajiny člověkem dochází k negativnímu ovlivnění lokalit soustavy Natura 2000 též prostřednictvím faktorů, které nejsou způsobeny výhradně záměry či koncepcemi ve smyslu § 45h ZOPK. Jedná se zejména o nevhodný způsob hospodaření v konkrétním území, dopady změny klimatu a s ní souvisejícího úbytku vody v krajině, šíření nepůvodních druhů fauny a flóry, zvýšení míry predace, dopady zvýšeného přísunu živin aj. Výsledkem těchto spolupůsobících činitelů je další tlak na přírodní stanoviště a druhy, které tvoří předmět ochrany EVL nebo PO. Zvážení míry jejich negativního působení v území musí proto nutně do úvahy o významnosti vlivu vstupovat, přestože se nejedná o kumulativní vlivy *sensu stricto* dle § 45i ZOPK.

Specifickou skupinou záměrů jsou stavby a stavební úpravy v obytných a smíšených zónách v zastavěném území obcí. Je nutné vzít v úvahu skutečnost, že pro některé druhy z přílohy II směrnice o stanovištích jsou navrženy lokality přímo v objektech určených k bydlení a že stavby a stavební úpravy zejména v přilehlých zastavěných územích obcí mohou významně ovlivnit tyto druhy. Stejně tak je řada EVL vyhlášena v intravilánu obcí (např. lokality pro saproxylický hmyz v alejích či parcích, EVL ve vodotečích procházejících přímo zastavěným územím, „netopýří“ lokality). Jak již bylo řečeno, obecně platí, že míra ovlivnění EVL nebo PO záměrem není zcela závislá na umístění a vzdálenosti záměru ve vztahu k těmto lokalitám. I v případě, že záměr územně do EVL nebo PO nezasahuje, může přesto mít podstatný, resp. významný vliv na předmět ochrany, tj. stanoviště a/nebo druhy, příp. celistvost lokality, zatímco některé stavby, situované přímo do lokalit takový vliv mít nemusí.

Je třeba, aby zejména stavební úřady dostatečně diferencovaly mezi záměry a nevyžadovaly stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK pro stavby, které nemohou významný vliv ze své podstaty způsobit (např. rekonstrukce rodinných domů nebo obdobných objektů). Např. v zastavěných a zastavitelných územích obcí, pokud se v přilehlém okolí staveb nenachází žádná EVL či PO, případně nebude-li se EVL nacházet přímo uvnitř stavby (zejm. „netopýří“ EVL), lze významný vliv téměř s určitostí vyloučit. V opačném případě je nutné vyžadovat stanovisko OOP, byť v žádné jiné části téže obce nebude toto stanovisko potřeba, neboť zde možný významný vliv hrozit nebude. Například u druhů netopýrů, pro něž jsou vymezeny EVL v půdních prostorách objektů v zastavěném území obce, lze předpokládat významný vliv všech stavebních úprav takového objektu, avšak významný vliv mohou mít také činnosti prováděné v bezprostředním okolí objektu, jako např. noční provoz těžké stavební techniky. Zejména právě ve vztahu k „netopýřím“ EVL je nutné zvažovat i dopady možného světelného znečištění (jak ve fázi realizace, tak ve fázi provozu záměru), které může významně ovlivnit dostupnost a distribuci potravní nabídky těchto druhů a v důsledku tedy též netopýry jako předměty ochrany konkrétní EVL. Také výstavba satelitních sídlišť kolem některých obcí (byť se jedná jen o rodinné domy) již může mít závažné dopady, které nelze bez odpovídajícího posouzení předem vyloučit, i když nebude bezprostředně ležet v lokalitách EVL nebo PO – může k nim dojít v důsledku vlivů souvisejících se stavební činností, zábořem ploch, související dopravou apod. Dále se může jednat např. o ovlivnění potravních stanovišť ptáků, které jsou předměty ochrany přilehlé PO, migrační trasy velkých savců jako předmětů ochrany vybraných EVL, či vodního režimu přírodního stanoviště nebo biotopu druhu, který je předmětem ochrany EVL a vyskytuje se na navazujících pozemcích. Např. i metapopulační dynamika druhů a na ní vázaná vitalita populací, její změny či meziroční změny distribuce prostorového rozložení (jádrových zón) výskytu předmětu ochrany mohou být důvodem pro nutnost opatřit si (či vyžadovat) stanovisko OOP.

Typickým příkladem dálkového přenosu vlivů takovým způsobem, že mohou být ovlivněny i relativně vzdálené lokality soustavy Natura 2000, je propagace změny chemicko-fyzikálních charakteristik vody (např. v důsledku vypouštění

přečištěných odpadních vod z čistíren odpadních vod, nebo splachů živin z polí či škodlivých látek ze zpevněných ploch) až několik kilometrů do lokalit s předměty ochrany vázanými na vodní prostředí. I v takovém případě, může-li takový vliv být považován za významný, vzniká povinnost opatřit si stanovisko OOP – nelze v žádném případě zjednodušeně předpokládat, že mimo EVL a PO se ustanovení § 45h a § 45i ZOPK neuplatní.

Ve vazbě na otázku potřeby disponovat stanoviskem OOP vně lokalit soustavy Natura 2000 je specifickým případem situace, ve které může být dotčena EVL či PO, jenž se nenachází v blízkosti uvažovaných vlivů záměru, nicméně předměty ochrany této EVL či PO mohou být významně ovlivněny v souvislosti s **narušením migrační prostupnosti území záměrem, a tedy přerušением konektivity krajiny** pro druhy fungující na bázi metapopulací či druhy, jejichž jedinci jsou schopni se pohybovat na velké vzdálenosti za účelem získávání potravy a výměny genetického materiálu (a významné ovlivnění jedince může znamenat potenciál významného ovlivnění EVL nebo PO s nutností posouzení záměru/koncepce/PÚR či ÚPD dle § 45i ZOPK). Typicky tato situace může nastat ve vztahu k EVL, jejímž předmětem ochrany jsou velké šelmy (rys ostrovid – EVL Šumava, EVL Blanský les, EVL Boletice; rys ostrovid, vlk obecný a medvěd hnědý – EVL Beskydy), resp. savci (vč. létajících) obecně a PO s druhy citlivými na konkrétní typ rozvoje. Důležitým indikátorem možného narušení těchto vazeb v krajině, a tedy i možného ovlivnění EVL, je zásah záměru/koncepce/PÚR/ÚPD do území s vymezeným biotopem vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců, územně analytického podkladu poskytovaného AOPK ČR (viz bod 21 v příloze č. 1 k vyhlášce č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu, ve znění pozdějších předpisů). Ve vztahu k posouzení možnosti ovlivnění předmětů ochrany PO a létajících savců, kteří jsou předměty ochrany EVL, je v tomto ohledu kvalitním podkladem Metodika monitoringu a sběru dat k určení významných migračních koridorů ptáků a létajících savců na úrovni ČR (viz odkaz v kapitole 1.3).

Otázka významných pozitivních vlivů

V rámci úvahy o významnosti vlivu při vydávání stanoviska dle § 45i ZOPK není tímto ustanovením rozlišeno, zda se hodnotí významné negativní či pozitivní vlivy (ZOPK pracuje v návaznosti na dikci směrnice o stanovištích s pojmem významný bez ohledu na jeho povahu); dle dikce směrnice o stanovištích se však hodnocení provádí z hlediska cílů ochrany lokality, které lze v obecné rovině ze ZOPK dovodit jako povinnost udržení či dosažení příznivého stavu evropských stanovišť nebo stanovišť evropsky významných druhů, pro něž byla lokalita vyhlášena, a je tedy zjevné, že se bude jednat o negativní vlivy, které by tento cíl mohly ohrozit. Z posuzování tedy sice nejsou záměry nebo koncepce s pozitivním vlivem dle dikce směrnice o stanovištích, a tedy ani ZOPK a priori vyloučeny, účelem posouzení podle § 45i ZOPK je nicméně zjistit, zda má záměr či koncepce významně negativní

vliv na předmět ochrany či celistvost EVL či PO (a na základě tohoto závěru učinit rozhodnutí o jejich případném schválení). Vydávání stanoviska pro záměry či koncepce s možným významným pozitivním vlivem k tomuto cíli evidentně nepřispívá a systematickou aplikaci této praxe pro všechny záměry s možným významným pozitivním vlivem nelze rozhodně doporučit. Pouze významný pozitivní vliv záměru či koncepce taktéž nenachází analogii v postupu dle § 45i odst. 4 až 7 ZOPK a zásadním těžištěm úvah ve smyslu § 45i odst. 1 ZOPK, tedy při vydávání stanoviska dle tohoto ustanovení, jsou proto možné významné negativní vlivy záměrů / koncepcí. Může samozřejmě také nastat situace, kdy záměr, který by mohl významně pozitivně ovlivnit určitý předmět ochrany, může zároveň významně (v negativním smyslu) ovlivnit jiný předmět ochrany. V takovém případě je potom vydání stanoviska a provedení příslušné úvahy ve vztahu k druhému předmětu ochrany a celistvosti lokality nezbytné.

3.3. Plány péče a zásady péče

Jak vyplývá z § 45h odst. 1 ZOPK, z hodnocení jsou zcela vyňaty **plány péče a zásady péče** zpracované OOP pro dané území, stejně tak posouzení nepodléhají **souhrny doporučených opatření** o EVL (§ 45c odst. 3 ZOPK) nebo PO (§ 45e odst. 6 ZOPK). Nelze však obecně konstatovat, že koncepce či záměry zpracované OOP a s plány či zásadami péče související, resp. dále plány nebo zásady péče rozpracovávající jsou z hodnocení dle § 45i ZOPK za všech okolností vyloučeny. Pokud tyto koncepce nebo záměry s určitou lokalitou přímo souvisí, jsou pro péči o ni z hlediska předmětu ochrany nezbytné a jsou formulovány s tímto účelem, lze mít za to, že jsou (zejména ze strany OOP) navrženy tak, aby nenaplněovaly dikci § 45h ZOPK. Pokud se jedná o koncepce či projekty, které vycházejí z platného plánu péče a jednoznačně vedou k podpoře předmětů ochrany, lze je z povinnosti posuzování vyloučit. Při návrhu takové koncepce či záměru se orgán OOP musí ujistit, že nebude negativně ovlivněn jiný předmět ochrany. Potenciální konflikt s nároky jiného předmětu ochrany může zakládat důvod k významnému vlivu a následnému postupu podle § 45i ZOPK.

Pokud plán péče nebo zásady péče obsahují návrhy, které se přímo netýkají péče o předměty ochrany (např. rozvoj turistické infrastruktury), nevztahuje se na ně tato výjimka (směrnice o stanovištích hovoří o nezbytné péči, nikoliv o plánech péče jako takových), a je na ně třeba nahlížet ve světle první věty § 45h odst. 1 ZOPK a zvážit, zda nemohou mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry či koncepcemi významný vliv na předměty ochrany a celistvost EVL nebo PO. Pokud neexistují jednoznačné podklady, že takový vliv nemůže nastat, postupuje se dále podle ustanovení § 45h ZOPK, resp. § 45i ZOPK.

3.4. Lesní hospodářské plány a lesní hospodářské osnovy

Ustanovení § 45h odst. 2 ZOPK odkazuje na § 4 odst. 5 ZOPK, který upravuje také zvláštní režim pro hodnocení důsledků **lesních hospodářských plánů a lesních hospodářských osnov na EVL a PO**. Závazné stanovisko vydávané OOP podle § 4 odst. 3 ZOPK musí zohlednit článek 6 odst. 3 a 4 směrnice o stanovištích (viz právě § 4 odst. 5 ZOPK) a nahrazuje tak postup podle § 45h a § 45i ZOPK. Kladné závazné stanovisko k LHP a LHO tedy může OOP vydat, pouze pokud nebude mít plán či osnova významný negativní vliv na předměty ochrany nebo celistvost příslušné lokality. Pokud by výsledek zhodnocení LHP či LHO byl negativní (tj. nebylo by možné vyloučit významný negativní vliv na předmět ochrany lokality nebo její celistvost), mělo by být navrženo alternativní řešení a pokud neexistuje, lze LHO či LHP schválit pouze ve variantě s nejmenším možným negativním vlivem, pokud existují naléhavé důvody převažujícího veřejného zájmu a za předpokladu uložení a zajištění kompenzačních opatření. Jestliže se v EVL dotčené daným LHP či LHO vyskytují prioritní typy přírodních stanovišť a /nebo prioritní druhy, pak lze LHO nebo LHP schválit pouze z důvodů týkajících se veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti, příznivých důsledků nesporného významu pro životní prostředí nebo (vydá-li k tomu souhlasné stanovisko Evropská komise) z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu.

Naplnění tohoto režimu vyžaduje s ohledem na odlišný charakter procesu a neobyčejnou odbornou náročnost samostatný metodický přístup, který není součástí tohoto materiálu.

4. Průběh procesu hodnocení vlivů záměrů a koncepcí z hlediska hodnocení dopadů na lokality soustavy Natura 2000

4.1. Jednotlivé kroky procesu posuzování vlivů dle ZPV z hlediska § 45i ZOPK

Krok č. 1: Stanovisko orgánu ochrany přírody

Cíl: určení, zda je třeba záměr nebo koncepci posoudit z hlediska vlivů na předměty ochrany a celistvost EVL nebo PO postupem dle ZPV v rámci úvahy ohledně možných významných vlivů záměru nebo koncepce na tyto lokality

Příslušný úřad: OOP, v jehož územní působnosti mají být záměr nebo koncepce lokalizovány, resp. v jehož územní působnosti se nachází EVL nebo PO, která bude pravděpodobně záměrem či koncepcí významně ovlivněna

Postup: vždy na žádost předkladatele podle ZOPK (který může být také vyzván např. ze strany OOP, příslušného úřadu dle ZPV či úřadu příslušného ke schválení

záměru nebo povolení koncepce k jeho opatření) vydává OOP stanovisko v zákonné lhůtě do 30 dnů

Podrobný výklad: kapitola 5 - Stanovisko orgánu ochrany přírody, pojem „může významně ovlivnit“ – kapitola 3.2.

Zákonný podklad: § 45h a § 45i odst. 1 ZOPK

Krok č. 2: Zpracování a předložení oznámení záměru a koncepce – zahájení procesu posouzení podle § 45i ZOPK postupem podle ZPV

Cíl: poskytnutí dostatečných informací všem ve zjišťovacím řízení dotčeným subjektům k jejich vyjádření; v souvislosti s posuzováním vlivů na lokality soustavy Natura 2000 jsou dotčenými subjekty také OOP, které vydaly k záměru nebo ke koncepci svá stanoviska

Příslušný úřad: příslušný úřad podle ZPV (MŽP nebo KÚ)

Postup: předkladatel podle ZOPK zpracuje a podá oznámení záměru nebo oznámení koncepce příslušnému úřadu podle ZPV. V případě záměrů, u nichž nebyl vyloučen stanoviskem podle § 45i odst. 1 ZOPK významný vliv na EVL nebo PO, je posouzení vlivů dle § 45i ZOPK vždy součástí oznámení záměru, které reflektuje jeho závěry (§ 6 odst. 4 ZPV), a to vč. stanoviska OOP, které stanovilo povinnost jeho zpracování. Příslušný úřad v případě, že jsou splněny podmínky ZPV, zahájí proces posuzování podle § 45i ZOPK v rámci zjišťovacího řízení dle ZPV, rozešle oznámení dotčeným subjektům (včetně dotčených OOP) a zveřejní jej zákonem stanoveným způsobem.

V případě hodnocení koncepcí dle § 45i ZOPK je posouzení dle § 45i ZOPK až součástí návrhu koncepce spolu s vyhodnocením vlivů koncepce na životní prostředí, stanovisko (stanoviska) dle § 45i odst. 1 ZOPK jsou vždy součástí oznámení koncepce. Není-li stanovisko (stanoviska) dle § 45i odst. 1 ZOPK součástí oznámení koncepce, uvede předkladatel důvody nepředložení návrhu koncepce ke stanovisku OOP, resp. detailně odůvodněnou úvahu, z jakého důvodu koncepce dle jeho názoru nenaplňuje § 45h odst. 1 ZOPK a nevznikla tedy povinnost OOP oslovit.

Podrobný výklad: kapitola 6 – Postup při posouzení vlivů záměrů a koncepcí na EVL a PO, zejména podkapitola 6.4 - I. etapa: Zpracování oznámení

Zákonný podklad: § 6, § 10c ZPV, § 45i odst. 2 a 3 ZOPK

Náležitosti oznámení záměru a koncepce: příl. č. 3 k ZPV, příl. č. 7 k ZPV

Náležitosti posouzení podle § 45i ZOPK jsou v souladu s § 45i odst. 9 ZOPK stanoveny vyhláškou č. 142/2018 Sb. o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptáčích oblastech

a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny.

Krok č. 3: Zjišťovací řízení a vydání závěru zjišťovacího řízení

Cíl: zjištění, zda záměr může, resp. má samostatně nebo ve spojení s jinými záměry či koncepcemi mít významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO (a obecně na životní prostředí); upřesnění a doplnění informací týkajících se vlivu záměru či koncepce na lokality soustavy Natura 2000 (a obecně na životní prostředí), které mají být uvedeny v dokumentaci EIA nebo ve vyhodnocení SEA.

Příslušný úřad: příslušný úřad podle ZPV (MŽP nebo KÚ)

Postup: u záměrů, u kterých nebyl příslušným OOP vyloučen významný vliv na lokality soustavy Natura 2000 je zjišťovací řízení, v rámci kterého je rozesíláno posouzení dle § 45i ZOPK, provedeno vždy; k předloženému oznámení se mohou vyjádřit dotčené subjekty (včetně dotčených OOP); příslušný úřad podle ZPV tato vyjádření zohlední v závěru zjišťovacího řízení a stanoví, zda je nutné provést celý proces posouzení, příp. uvede oblasti, které je třeba v rámci dokumentace EIA dopracovat.

U koncepcí, u kterých nebyl stanoviskem OOP vyloučen významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO je v rámci zjišťovacího řízení, resp. jeho závěrem stanoven obsah a rozsah vyhodnocení koncepce, resp. naturového posouzení.

Podrobný výklad: kapitola 6 – Postup při posouzení vlivů záměrů a koncepcí na EVL a PO, zejména podkapitola 6.4 – II. etapa: Zjišťovací řízení

Zákonný podklad: § 7 a § 10d ZPV, § 45i odst. 2 a §45j odst. 1 ZOPK

Kritéria pro zjišťovací řízení: příl. č. 2 a příl. č. 8 k ZPV

Krok č. 4: Zpracování a rozeslání (připomínkování) dokumentace EIA a vyhodnocení SEA

Cíl: zpracování dokumentace EIA či vyhodnocení SEA a případně posouzení dle § 45i ZOPK se zpracováním požadavků v souladu se závěrem zjišťovacího řízení, poskytnutí dokumentu k vyjádření dotčeným subjektům včetně dotčených OOP

Příslušný úřad: příslušný úřad podle ZPV (MŽP nebo KÚ)

Postup: předkladatel podle ZOPK zajistí na základě oznámení, vyjádření k oznámení a závěru zjišťovacího řízení zpracování dokumentace, resp. vyhodnocení SEA spolu s posouzením vlivu záměru (je-li vyžadováno) či koncepce dle § 45i ZOPK a předloží ji příslušnému úřadu, který zajistí její kontrolu a následné rozeslání a zveřejnění podle ZPV; doplněné či přepracované posouzení vlivů záměru dle § 45i ZOPK bude součástí dokumentace v případě, že tak příslušný úřad stanoví v závěru zjišťovacího řízení (§ 7 odst. 7 ZPV).

Podrobný výklad: kapitola 6 – Postup při posouzení vlivů záměrů a koncepcí na EVL a PO, především podkapitola 6.4 – III. etapa: Zpracování dokumentace a vyhodnocení SEA

Zákonný podklad: § 8, § 10e a § 10f ZPV, § 45i odst. 2 a §45j odst. 1 ZOPK

Náležitosti dokumentace záměru a vyhodnocení koncepce: příl. č. 4 k ZPV, příl. č. 9 k ZPV

Krok č. 5: Zpracování posudku (EIA)

Cíl: zpracování oponentního materiálu (posudku) k dokumentaci záměru (netýká se vyhodnocení SEA koncepce a jejího posouzení dle § 45i ZOPK), který dokumentaci zhodnotí zejména z hlediska její úplnosti a správnosti uvedených údajů, vypořádá vyjádření k dokumentaci, zohlední závěry z případného veřejného projednání a navrhne příslušnému úřadu podle ZPV závěrečné stanovisko

Příslušný úřad: příslušný úřad podle ZPV (MŽP nebo KÚ)

Postup: příslušný úřad podle ZPV smluvně zajistí zpracování posudku osobou s autorizací podle ZPV, v případě, že součástí dokumentace je vyhodnocení vlivů na předměty ochrany a celistvost EVL a PO dle § 45i ZOPK se na vypracování musí podílet také autorizovaná osoba podle § 45j odst. 1 ZOPK

Podrobný výklad: kapitola 6 – Postup při posouzení vlivů záměrů a koncepcí na EVL a PO, hlavně podkapitola 6.4 – IV. etapa: Zpracování posudku

Zákonný podklad: § 9 ZPV, § 45i odst. 2 a 45j odst. 1 ZOPK

Náležitosti posudku: příl. č. 5 k ZPV

Krok č. 6: Závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí (EIA) a stanovisko k návrhu koncepce (SEA)

Cíl: závěrečné stanovisko je vyjádřením souhlasu nebo nesouhlasu (v případě souhlasu též za jakých podmínek a požadavků) se záměrem nebo koncepcí z hlediska vlivů na životní prostředí podle ZPV a z hlediska vlivů na lokality soustavy Natura 2000 podle ZOPK

Příslušný úřad: příslušný úřad podle ZPV (MŽP nebo KÚ)

Postup: na základě dokumentace, posudku, veřejného projednání (bylo-li konáno) a všech vyjádření vydá příslušný úřad závazné stanovisko EIA; souhlasné stanovisko obsahuje zejména podmínky realizace záměru a odůvodněné výsledky posouzení. Stanovisko SEA k posouzení vlivů provádění koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví (tzv. stanovisko k návrhu koncepce), je příslušným úřadem dle ZPV vydáno na základě upraveného návrhu koncepce, vyjádření podaných k návrhu koncepce (včetně vypořádání těchto vyjádření) a závěrů veřejného projednání, bylo-li veřejné projednání konáno.

Podrobný výklad: kapitola 6 – Postup při posouzení vlivů záměrů a koncepcí na EVL a PO, zejm. podkapitola 6.4 – V. etapa: Závěrečné stanovisko podle § 9a odst. 1 ZPV, resp. § 10g ZPV

Zákonný podklad: § 9a odst. 1 ZPV a § 10g ZPV, § 45i odst. 3 ZOPK

Náležitosti stanoviska EIA: příl. č. 6 k ZPV

Krok č. 7: Povolení záměru nebo schvalování koncepce

Cíl: schvalování záměrů v navazujících řízeních podle § 3 písm. g) bod 1 – 8 ZPV; ve vztahu k řízení podle ZOPK a dalším taxativně v tomto písmenu neuvedeným předpisům ZPV definuje v § 3 odst. 1 písm. g) bodě 9 ZPV navazující řízení jako „9. řízení, v němž se vydává rozhodnutí nezbytné pro uskutečnění záměru, není-li vedeno žádné z řízení podle bodů 1 až 8“.

Schválení koncepce orgánem veřejné správy nebo její předložení ke schválení a následné sledování a rozbor vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví.

Příslušný úřad: v případě záměrů zejména stavební úřady a báňské úřady (ale i OOP, vodoprávní úřady); v případě koncepcí orgány veřejné správy

Postup: pokud nebyl v průběhu procesu posuzování prokázán významně negativní vliv záměru, resp. koncepce na předměty ochrany nebo celistvost lokalit soustavy Natura 2000, lze záměr povolit či koncepci schválit; v opačném případě je povolení

záměru nebo schválení koncepce podmíněno splněním podmínek podle § 45i odst. 3 – 7 ZOPK

Podrobný výklad: podkapitola 6.5 – Rozhodování o povolení záměru nebo schválení koncepce, 6.6 – coherence stamp

Zákonný podklad: § 3 písm. g) ZPV, § 9b a § 10g odst. 4 ZPV, § 45i odst. 3 (až 8) ZOPK

4.2. Problematika variantních řešení v postupu podle § 45i ZOPK

V rámci procesu dle § 45i ZOPK je v návaznosti na požadavky směrnice o stanovištích nezbytně nutné sledovat prověřování variantních řešení tak, aby u záměru či koncepce, u kterých je v první fázi identifikován významně negativní vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, byl tento vliv odstraněn, a v případě, že toto není možné, alespoň v co nejvyšší možné míře zmírněn. Ustanovení § 45i odst. 4 ZOPK stanoví, že *„Pokud posouzení podle odstavce 2 prokáže významný negativní vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti a neexistuje variantní řešení bez významného negativního vlivu, lze schválit jen variantu s nejmenším možným významným negativním vlivem, a to pouze z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu a až po uložení kompenzačních opatření nezbytných pro zajištění celkové soudržnosti soustavy ptačích oblastí a evropsky významných lokalit podle odstavce 6.“*. Skutečnost, že záměr má významný negativní vliv na EVL nebo PO, bude konstatována nejdříve v závěru zjišťovacího řízení, a to přesto, že již může být takový vliv předpokládán a oznámení podle toho zpracováno. U koncepcie bude tuto informaci možné získat nejdříve ve fázi vyhodnocení SEA, v rámci které je předkládáno též posouzení dle § 45i ZOPK.

Podle § 45i odst. 2 ZOPK *„Má-li na základě posouzení podle tohoto odstavce záměr nebo koncepce významný negativní vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, musí předkladatel zpracovat varianty řešení, jejichž cílem je významný negativní vliv vyloučit, nebo v případě, že vyloučení není možné, alespoň zmírnit. Tyto varianty musí být posouzeny podle tohoto odstavce postupem podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.“*

Zároveň podle § 6 odst. 4 ZPV *„oznámení se předkládá ve variantách, pokud z požadavků § 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny vyplývá nezbytnost jejich zpracování“*. Obě citovaná ustanovení znemožňují předložení invariantního oznámení, resp. posouzení vlivů záměru dle § 45i ZOPK jako jeho součást v případě, že je u záměru autorizovanou osobou vyhodnocen významně negativní vliv na EVL nebo PO a zároveň je jimi před pokračováním eventuálního procesu dle ZPV požadováno zpracování variant. Kontrolu dodržení tohoto požadavku musí s ohledem na výše uvedený limit v § 6 odst. 4 ZPV provést před rozesláním

oznámení záměru již příslušný úřad dle ZPV. Každá z předkládaných variant přitom musí být z hlediska vlivů na EVL a PO vyhodnocena ve stejném rozsahu (viz kapitola E příloh č. 3 a 4 ZPV). V případě koncepce je posouzení vlivů dle § 45i ZOPK jako součást vyhodnocení SEA potřebné, pokud má koncepce významně negativní vliv na lokality soustavy Natura 2000, zpracovat variantně ve vazbě na limit vyplývající z § 45i odst. 2 ZOPK ve spojení s § 45i odst. 4 ZOPK. I tyto varianty musí být vyhodnoceny ve stejném rozsahu (viz bod 6 přílohy č. 9 ZPV).

Varianty nemohou být zpracovány formalisticky, ZOPK jednoznačně stanoví cíl, se kterým je třeba varianty navrhovat – v první řadě se významnému negativnímu ovlivnění zcela vyhnout a až v případě, kdy je nepochybné, že takový cíl nelze splnit, je třeba přistoupit k minimalizaci očekávaných významných negativních vlivů záměru na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO. Vodítkem pro výklad pojmu „varianty“ je ustanovení § 7 odst. 8 ZPV, které je třeba vztáhnout též pro účely § 45i ZOPK: *„řešení záměru, které se zpravidla liší umístěním, kapacitou, použitou technologií či okamžikem provedení, jestliže je jejich provedení účelné a z technických hledisek možné“*, v případě koncepcí se jedná o *„v úvahu přicházející varianty koncepce“* (§ 10d odst. 3 písm. a) ZPV). Je tedy zjevné, že prověřování variant předkladatelem záměru či koncepce ve smyslu § 45i odst. 2 ZOPK musí zahrnovat všechny vyčtené aspekty.

V případech, kdy poté, co byly vyčerpávajícím způsobem hledány varianty řešení s cílem významně negativní vliv vyloučit, a přesto není možné předložit variantu řešení, jejíž provedení je účelné a z technických hledisek možné, resp. není možné předložit variantu koncepce, která by byla v úvahu přicházející, lze po důkladném odůvodnění takového postupu výjimečně předložit řešení s významně negativním vlivem v jedné variantě. Předpokladem možnosti schválení takové varianty v souladu se zákonnými požadavky je detailní popis úvahy, se kterou byly vlivy předmětné varianty minimalizovány a z jakého důvodu není možné variantu bez významného negativního vlivu realizovat.

Úvaha o výběru variant záměru, popř. vhodné varianty a jejího řešení musí vstoupit již do zjišťovacího řízení, aby se k ní mohly vyjádřit všechny dotčené orgány státní správy, zejm. OOP. Není-li požadavek na zpracování variant se zákonnými cíli vyloučení či alespoň zmírnění významného negativního vlivu naplněn, příslušný úřad dle ZPV (nejčastěji právě v návaznosti na vyjádření OOP) navrhne v závěru zjišťovacího řízení zpracování variant řešení záměru (viz § 7 odst. 8 ZPV). Takový záměr nemůže být předložen ke schválení, neboť není naplněn zákonný limit v § 45i odst. 4 ZOPK; k záměru musí být v návaznosti na závěr zjišťovacího řízení vedeno posouzení vlivů v rámci procesu EIA, popř. je třeba k němu provést nové zjišťovací řízení s odpovídajícím návrhem a vyhodnocením variant autorizovanou osobou dle ZOPK.

5. Stanovisko orgánu ochrany přírody podle § 45i odst. 1 ZOPK

Ustanovení § 45i odst. 1 ZOPK stanoví, že „ten, kdo zamýšlí pořídit koncepci nebo uskutečnit záměr uvedený v § 45h odst. 1 (dále jen „předkladatel“), je povinen návrh koncepce nebo záměru předložit orgánu ochrany přírody ke stanovisku, zda může mít samostatně nebo ve spojení s jinými významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti. Orgán ochrany přírody vydá odůvodněné stanovisko do 30 dnů ode dne doručení žádosti.“

Toto ustanovení ukládá tomu, kdo zamýšlí pořídit koncepci nebo uskutečnit záměr definovaný v § 45h odst. 1 ZOPK, jednoznačnou povinnost („je povinen“) předložit návrh ke stanovisku OOP. Vydání tohoto stanoviska je tedy procesem zahájeným na návrh předkladatele dle ZOPK, přičemž se při jeho vydávání mj. uplatní základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 až § 8 SŘ, resp. postup podle jeho části čtvrté. Stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK má formu vyjádření ve smyslu § 154 SŘ, k němuž se mj. váží možnosti vyplývající z § 156 SŘ, a kromě povinnosti postupovat podle ustanovení části první SŘ (viz výše – základní zásady činnosti správních orgánů) též povinnost obdobné aplikace konkrétně vyčtených ustanovení části druhé a třetí SŘ a přiměřené použití dalších ustanovení SŘ, jsou-li přitom potřebná (viz § 154 SŘ).

Stanovisko OOP je vždy vydáváno na žádost předkladatele záměru nebo koncepce, OOP nemá kompetenci k vydání stanoviska z moci úřední. Je však naopak povinností OOP (zejm. pokud je osloven s žádostí o vydání jiného správního aktu nebo má postavení dotčeného orgánu státní správy ve schvalujícím řízení k záměru) upozornit pořizovatele, resp. předkladatele na nutnost jeho doplnění v případě, že se jedná o záměr naplňující dikci ustanovení § 45h odst. 1 ZOPK a pořizovatel či předkladatel zatím nesplnil zákonnou povinnost, která pro něj z tohoto ustanovení vyplývá.

Jelikož prvotní úvaha, zda je či není nezbytné postupovat podle § 45i odst. 1 ZOPK, leží na předkladateli, nelze vyloučit, že stanovisko orgánu ochrany přírody podle tohoto ustanovení nebude vydáno ani ke koncepci (přestože být vydáno mělo). V případě koncepcí, které vstoupí do procesu SEA bez ohledu na stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK lze potom uvažovat o nápravě nesplnění této zákonné povinnosti v rámci procesu SEA. Takové opomenutí může shledat i orgán SEA sám (resp. za potvrzení jeho domněnky příslušným OOP) již v okamžiku, kdy se podle § 10c odst. 2 ZPV zabývá tím, zda oznámení splňuje náležitosti požadované zákonem. Nelze však ani vyloučit, že orgán SEA zahájí na základě obdrženého oznámení zjišťovací řízení a výše popsané opomenutí povinnosti podle § 45i odst. 1 ZOPK bude shledáno teprve v tomto zjišťovacím řízení na základě došlého vyjádření orgánu ochrany přírody.

S ohledem na již citované ustanovení § 45i odst. 2 ZOPK z právní úpravy vyplývá, že stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK je předpokladem k tomu, že bude

provedeno posouzení vlivů podle § 45i ZOPK. V procesu SEA se toto děje ve fázi vyhodnocení koncepce, tj. až ve fázi následující po zjišťovacím řízení. Je tedy možné, aby v tomto případě bylo stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK vydáno v časovém úseku mezi předložením oznámení koncepce a vydáním závěru zjišťovacího řízení (což je mj. v souladu se zásadou hospodárnosti zakotvené v § 6 odst. 2 SŘ). Pokud v průběhu zjišťovacího řízení ze strany dotčených orgánů zazní v rámci jejich vyjádření odůvodněná připomínka, že mělo být a nebylo předloženo stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK, měl by orgán SEA vyzvat předkladatele koncepce k tomu, aby splnil svoji povinnost podle § 45i odst. 1 ZOPK, tj. aby požádal orgán ochrany přírody o vydání stanoviska a následně předložil toto stanovisko orgánu SEA. Bez tohoto stanoviska přitom nelze závěr zjišťovacího řízení vydat, jelikož vydání závěru zjišťovacího řízení umožňuje postoupit do další fáze procesu SEA (vyhodnocení a návrh koncepce), pro niž je charakter koncepce z hlediska § 45i odst. 1 ZOPK určující.

Zatímco povinnost předložit návrh ke stanovisku OOP je v § 45i ZOPK stanovena jednoznačně, samotný obsah definice (návrhu) záměru nebo koncepce, které mají být ke stanovisku OOP předloženy, už tak jednoznačný není. V první fázi je identifikace tohoto obsahu a z něj plynoucí povinnosti na samotném předkladateli. Od něj však nelze očekávat dostatečné odborné znalosti a informace, a proto zde musí hrát nezastupitelnou roli orgány veřejné správy (případně autorizované osoby dle ZOPK), které těmito znalostmi a informacemi disponují. Předkladatel by měl mít v iniciální fázi možnost získat především od OOP informace o lokalitách, které mohou být dotčeny, a o předmětech, resp. cílech jejich ochrany a konzultovat s příslušnými úřady pro posuzování vlivů na životní prostředí (§ 15 ZPV) své plány z hlediska možných vlivů a případný postup posuzování.

Stanovisko dle § 45i odst. 1 ZOPK je vyžadováno jako povinná příloha oznámení záměru, dokumentace záměru a oznámení koncepce (viz příloha č. 3, 4, 7 ZPV), pokud je vyžadováno dle ZOPK, tedy v případě, že záměr / koncepce by mohl významně ovlivnit předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO (nikoli tedy vždy). Cílem této úpravy je předejít nadbytečným žádostem o stanovisko dle § 45i odst. 1 ZOPK tam, kde záměr nenaplní § 45h odst. 1 ZOPK. V případě pořizování PÚR či ÚPD je stanovisko dle § 45i odst. 1 ZOPK vyžadováno v rámci jeho průběhu dle odpovídajících ustanovení SZ, tedy § 71 odst. 2 SZ pro účely PÚR a, § 89 odst. 2 SZ pro účely ÚPD ve zkrácené lhůtě 20 dnů.

Orgány státní správy (příslušné úřady podle ZPV, úřady stavební, vodoprávní a ostatní orgány příslušné ke konečnému schválení záměrů nebo koncepcí ve smyslu § 45i odst. 3 ZOPK) mají povinnost hájit práva a vynuocovat povinnosti stanovené obecně závaznými právními předpisy v oblasti jejich působnosti s tím, že pokud mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody, činí tak pouze po dohodě s OOP. Povinnost stavebních úřadů postupovat v součinnosti s orgány ochrany přírody a rozhodnout o stavbě či jiné činnosti, u níž nelze vyloučit významný vliv na EVL nebo PO, jen v dohodě, příp. se souhlasem OOP, vyplývá z § 65 ZOPK

a § 18 odst. 1 SZ (podle § 65 ZOPK „*orgán státní správy vydávající rozhodnutí podle zvláštních předpisů, jimiž mohou být dotčeny zájmy chráněné tímto zákonem, tak činí jen po dohodě s orgánem ochrany přírody, není-li v tomto zákoně předepsán jiný postup.*“; podle § 18 odst. 1 SZ: „*Orgány územního plánování a stavební úřady postupují ve vzájemné součinnosti s dotčenými orgány chránícími veřejné zájmy podle zvláštních právních předpisů*“). Skutečnost, že by stavební úřady vydaly rozhodnutí bez této součinnosti nebo dohody, resp. bez případného stanoviska k těmto záměrům by zakládala nezákonnost takového rozhodnutí.

Orgány ochrany přírody příslušnými k vydání stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK jsou podle umístění (průběhu, územního dosahu, ale i rozsahu vlivů) konkrétního záměru nebo koncepce:

- **krajské úřady** (§ 77a odst. 4 písm. o) ZOPK) - mimo území NP nebo CHKO, národních přírodních rezervací nebo národních přírodních památek včetně jejich ochranných pásem a mimo vojenské újezdy a pozemků a staveb, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu
- **správy národních parků** (§ 78 odst. 2 ZOPK) - na území národních parků a jejich ochranných pásem, dále na území CHKO Šumava a CHKO Labské Pískovce a na pozemcích a stavbách, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu mimo vojenské újezdy (§ 78 odst. 18 ZOPK),
- **regionální pracoviště AOPK ČR** (§ 78 odst. 1 ZOPK) - na území CHKO, národních přírodních rezervací a národních přírodních památek včetně jejich ochranných pásem, na pozemcích a stavbách, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu mimo vojenské újezdy (§ 78 odst. 18 ZOPK) (vydání stanoviska ke koncepcím s celostátní působností zajistí namísto regionálních pracovišť **ústředí AOPK ČR**) a
- **újezdní úřady** (§ 78a odst. 1 ZOPK) - na území vojenských újezdů.

Pro záměry a koncepce, které mohou mít významný vliv na předměty ochrany nebo celistvost více EVL a PO, musí být při vydávání stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK zohledněny vlivy na všechny tyto lokality. Je tedy nutné, aby OOP, který bude požádán o vydání stanoviska, zvažil dle charakteru a rozsahu záměru nebo koncepce, zda tyto nemohou mít významné vlivy i na EVL nebo PO v působnosti jiných OOP. Ke koncepci by se pak měly vyjádřit OOP příslušné pro všechny potenciálně dotčené EVL a PO, tzn. například pro celostátní koncepci (Státní energetická politika, Plán odpadového hospodářství ČR, Dopravní politika ČR, některé operační programy aj.) všechny krajské úřady, správy národních parků, AOPK ČR i újezdní úřady).

V ZOPK není upraven postup pro případ, kdy bude z hlediska vydání stanoviska existovat více dotčených OOP. Vodítko pro řešení případů, kdy navrhovaná koncepce/zamýšlený záměr mohou mít vliv i na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, které se nacházejí ve správním obvodu OOP odlišného od toho, pro jehož správní obvod se koncepce navrhuje, resp. v jehož správním obvodu má být

uskutečněn zamýšlený záměr, poskytuje Komentář k zákonu o ochraně přírody a krajiny autorů Miko, Borovičková a kol., podle nichž se v takovém případě „doporučuje konzultace s oběma (či více) orgány s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem (rozsah záměru/koncepce, počet dotčených orgánů ochrany přírody, vyhodnocení možných vlivů v podkladech žádosti, kvalita těchto podkladů atd.), vždy však za dodržení obecných zásad správního řízení (viz § 177 odst. 1 SŘ), lhůt a s ohledem na účel zákona a význam soustavy Natura 2000“ (Miko, L., Borovičková, H. a kol. Zákon o ochraně přírody a krajiny. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, 221 s.).

Předkladatel by si měl tedy opatřit stanoviska všech OOP, jejichž správní obvod je navrhovanou koncepcí/zamýšleným záměrem dotčen, ať už ve smyslu umístění záměru/směřování koncepce v tomto obvodu, nebo působením vlivu zamýšleného záměru/navrhované koncepce. OOP, kterému byla doručena žádost o vydání stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK, by měl o této povinnosti vyrozumět předkladatele bez zbytečného odkladu poté, co na základě své činnosti zjistí skutečnosti nasvědčující tomu, že navrhovanou koncepcí/zamýšleným záměrem může být dotčen i předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, které se nacházejí ve správním obvodu jiného, tj. dalšího OOP.

Zároveň OOP, kterému byla doručena žádost, potřebu dožádání jiného orgánu ochrany přírody uvede ve svém stanovisku dle § 45i odst. 1 ZOPK, a tohoto stanovisko zašle OOP, v jehož působnosti se nachází EVL nebo PO oblast, která by rovněž mohla být navrhovanou koncepcí/zamýšleným záměrem významně ovlivněna, na vědomí. Předkladatel potom všechna obstaraná stanoviska předloží úřadům v rámci navazujících postupů (např. příslušnému úřadu podle ZPV pro provedení zjišťovacího řízení, resp. posouzení vlivů nebo stavebnímu nebo jinému úřadu v navazujících řízeních apod.).

Může-li v důsledku konkrétního záměru či koncepce, resp. jejich zásahu do území důležitého z hlediska zachování migrační prostupnosti krajiny pro předměty ochrany EVL či PO nastat významné ovlivnění lokalit soustavy Natura 2000 (typicky u velkých savců, létajících savců a některých druhů ptáků), je nutné si obstarat též stanovisko OOP místně příslušného k její ochraně (např. AOPK ČR v případě možného významného ovlivnění předmětu ochrany EVL Beskydy či Správy NP Šumava v případě možného významného ovlivnění EVL Šumava). V takovém případě lze ještě v menší míře očekávat od předkladatele záměru či koncepce potřebnou erudici k vyhodnocení tohoto rizika a kontrolní role OOP vyjádřená v odstavcích výše – tedy upozornění na potřebu opatřit si stanovisko dalších OOP a zaslání stanoviska jim na vědomí – v takové situaci nabývá na významu. Biotopy vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců jsou územně analytickým podkladem dle bodu 21 přílohy č. 1 vyhlášky č. 157/2024 Sb. a těžiště využití tohoto nástroje bude proto ležet zejména v procesu pořizování ÚPD. Ke zprávě o uplatňování (příp. k návrhu obsahu změny ÚPD je stanovisko dle § 45i odst. 1 ZOPK ze strany OOP vydáváno vždy a zvážení rizika ovlivnění migrační prostupnosti krajiny pro tyto druhy ve vazbě na tento podklad je proto klíčovým

nástrojem k zachování konektivity populací velkých savců, jenž tvoří předměty ochrany EVL. I v takovém případě je nezbytně nutné pořizovatele (a příslušný orgán dle ZPV) upozornit na potřebu disponovat stanoviskem OOP, v jehož kompetenci je potenciálně dotčená EVL.

5.1. Možnosti postupu vyřizování žádosti o stanovisko orgánu ochrany přírody

Při vydávání stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK může v zásadě dojít k některé z následujících situací:

- A. Ten, kdo zamýšlí pořídit koncepci nebo uskutečnit záměr definovaný v § 45h odst. 1 ZOPK předloží v souladu s § 45i odst. 1 ZOPK jejich návrh orgánu ochrany přírody ke stanovisku před zahájením postupu podle ZPV a povolovacích řízení.
- B. Ten, kdo zamýšlí pořídit koncepci nebo uskutečnit záměr definovaný v § 45h odst. 1 ZOPK z jakéhokoli důvodu neidentifikuje svou povinnost, stanovenou v § 45i odst. 1 ZOPK, předložit je OOP ke stanovisku. Jestliže tato koncepce nebo záměr podléhají posuzování podle ZPV, může tuto povinnost identifikovat příslušný úřad podle ZPV z oznámení a musí na tuto skutečnost předkladatele/oznamovatele upozornit a vyžadovat doplnění stanoviska OOP ještě před zahájením zjišťovacího řízení. Pokud se tak nestane, příslušný úřad nezahájí k záměru zjišťovací řízení z důvodu nesplnění zákonné povinnosti vyplývající z § 6 odst. 4 ZPV, tedy nepředložením posouzení dle § 45i ZOPK u záměru, který by mohl významně ovlivnit lokality soustavy Natura 2000, a oznámení záměru vrátí oznamovateli podle § 6 odst. 5 ZPV. U koncepcí příslušný úřad dle ZPV nerozešle oznámení koncepce, shledá-li nenaplnění zákonné povinnosti opatřit si stanovisko OOP podle § 45i odst. 1 ZOPK.
- C. Po rozeslání oznámení příslušným úřadem dle ZPV se příslušné OOP z pozice dotčeného orgánu státní správy vyjádří, že požadují předložení záměru či koncepce k vydání stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK. V rámci zjišťovacího řízení OOP (jako dotčený orgán státní správy) sehraje roli orgánu, který prosazuje zájmy ochrany přírody podle ZOPK a ve svém vyjádření ve zjišťovacím řízení musí případně na nutnost předložení koncepce/záměru ke stanovisku OOP upozornit. K takovéto situaci nicméně dojde zcela ojediněle a výjimečně, neboť samotný příslušný orgán EIA/SEA podle ZPV musí před rozesláním oznámení záměru či koncepce (v případě potřeby i v koordinaci s OOP) ověřit, zda záměr nenaplnuje § 45h odst. 1 ZOPK a nevzniká tedy povinnost vyjádřená v § 45i odst. 1 ZOPK (viz bod B.).
- D. Předkladatel podle ZOPK může ještě před předložením oznámení záměru nebo koncepce požádat příslušný úřad podle ZPV (popřípadě příslušný OOP) o jejich předběžné projednání podle § 15 ZPV. Příslušný úřad doporučí předkladateli předložení záměru nebo koncepce OOP k vydání stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK.

E. Záměry neuvedené v příloze č. 1 k ZPV, které navrhovatel nebo stavebník předkládají přímo úřadům příslušným ke schválení záměru (nejčastěji se jedná o stavební úřady) k vydání rozhodnutí v povolovacích řízeních, které ale přesto mohou mít významný vliv na EVL nebo PO, musí být identifikovány v rámci těchto povolovacích řízení. Schvalující úřad musí v případě pochybností o tom, zda lze vyloučit vlivy předkládaného záměru na EVL a PO, konzultovat záměr s OOP nebo si od navrhovatele či stavebníka rovnou vyžádat předložení stanoviska OOP podle § 45i odst. 1 ZOPK v rámci předložení dokumentace pro povolovací řízení (např. řízení o povolení záměru podle SZ). Jedině tak budou zcela odstraněny pochybnosti o tom, zda má být záměr posouzen podle § 45i odst. 2 ZOPK, resp. zda má být posuzován podle ZPV, zda bude či nebude muset být k takovému záměru vydáno stanovisko EIA, a tedy i pochybnosti o tom, zda správní řízení vyjmenovaná v § 3 písm. g) ZPV mají nebo nemají být u daného záměru vedena v režimu navazujících řízení či nikoliv, a samozřejmě i pochybnosti o tom, zda záměr bude nebo nebude muset plnit povinnosti vyplývající z § 45i odst. 3 až 8 ZOPK.

V případě, že ve stanovisku OOP nebyly vyloučeny možné významné vlivy záměru na EVL nebo PO, stavební úřad nemůže vydat územní rozhodnutí ani stavební povolení, dokud záměr není posouzen podle § 45i ZOPK postupem podle ZPV.

Pokud bude oznámení záměru nebo koncepce předkládáno přímo příslušnému úřadu podle ZPV k zahájení procesu posouzení, aniž by obsahovalo také stanovisko OOP, musí příslušný úřad oznamovatele/předkladatele na toto upozornit a doporučit mu doplnění stanoviska OOP do oznámení, pokud se domnívá, že záměr/koncepce odpovídá znění § 45h odst. 1 a mohou nastat významné vlivy na EVL nebo PO. Nebude-li tímto stanoviskem vyloučen významný vliv na EVL nebo PO, je nutné k oznámení koncepce stanovisko OOP přiložit, přičemž posouzení podle § 45i ZOPK bude nutně součástí koncepce; u záměru je v takové situaci nezbytné přiložit posouzení podle § 45i ZOPK k oznámení a oznámení přepracovat s cílem zohlednit v něm závěry tohoto posouzení.

5.2. Žádost o vydání stanoviska orgánu ochrany přírody

Žádost o stanovisko dle § 45i ZOPK (tedy návrh záměru nebo koncepce ve smyslu § 45i odst. 1 ZOPK) musí být zpracována v takovém rozsahu a s uvedením takových informací, aby měl OOP dostatečné podklady pro svou úvahu a možnost případného vyloučení významných vlivů na EVL nebo PO již ve stanovisku OOP (a nebylo nutné absolvovat zjišťovací řízení nebo celý proces posouzení vlivů jen kvůli obstarání informací, které mohly být již součástí žádosti). To samozřejmě neznamená, že v takových případech bude možné vždy významné vlivy vyloučit. Obecně je žádost o stanovisko podáním ve smyslu § 37 SŘ a musí přiměřeně

splňovat náležitosti tímto ustanovením vyžadované (např. z něj tedy musí být patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje).

U záměrů a koncepcí, které je nutné posoudit podle ZPV (resp. těch, u kterých je vyžadováno provedení zjišťovacího řízení), může být pro vydání stanoviska OOP předložena žádost v podobě návrhu oznámení (forma oznámení pro záměry je specifikována v příloze č. 3 k ZPV a pro koncepce v příloze č. 7 k ZPV). Pokud nebude předloženo oznámení, měla by žádost, aby mohla být považována za dostatečnou, vždy obsahovat minimálně hlavní údaje o záměru či koncepci (viz níže) a popis očekávaných vstupů, výstupů.

Protože zákon nestanoví náležitosti žádosti o stanovisko („návrhu“) dle § 45i odst. 1 ZOPK, neměla by případná nedostatečnost podkladů automaticky vést ke stanovisku OOP, že lze, či nelze vyloučit vlivy na EVL nebo PO. V případě, že podklady, které byly předkladatelem záměru předloženy, jsou nedostatečné a nelze z nich vyvodit jednoznačný závěr, může orgán ochrany přírody v souladu s ustanovením § 37 odst. 3 SŘ požadovat doplnění podkladů. Ustanovení § 37 odst. 3 SŘ (*„Nemá-li podání předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu“*) se přitom v souladu s § 154 SŘ užije obdobně.

Rozhodne-li se tak předkladatel, je přípustné zpracovat jako součást žádosti o stanovisko materiál týkající se možných vlivů záměru či koncepce na EVL nebo PO (autorizovanou osobou dle § 45i ZOPK); v takovém případě se však nejedná o posouzení v rámci zákonného procesu dle § 45i ZOPK. Využije-li OOP takový materiál v rámci své úvahy podle § 45i odst. 1 ZOPK, musí důvody (ne)převzetí jeho závěrů detailně popsat a odůvodnit (tedy mj. uvést, z jakého důvodu se OOP ztotožňuje či neztotožňuje s jeho závěry). Odpovědnost za výrok a odůvodnění stanoviska, resp. „rozhodnutí“ o možnosti vyloučit, nebo nevyloučit významné vlivy na EVL a PO leží výhradně na OOP s vědomím skutečnosti, že k záměru či koncepci neproběhne proces dle ZPV, v rámci kterého se vyjadřují další (dotčené) orgány státní správy a není veden příslušným úřadem dle ZPV tak, jak to standardně § 45i odst. 2 ZOPK předpokládá.

Doporučený obsah žádosti o stanovisko OOP podle § 45i odst. 1 ZOPK

ZOPK neupravuje formu ani obsah žádosti o vydání stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK. Jak již bylo zmíněno výše, kromě základních informací o záměru nebo koncepci by měly být v žádosti uvedeny zejména údaje o vstupech a výstupech spojených se záměrem nebo koncepcí (viz podkapitola 5.3).

Základní údaje o záměru nebo koncepci:

- název
- rozsah (kapacita)
- územní vymezení/působnost (zejm. u záměrů katastrální území a v případě záměrů parcelní čísla dotčených pozemků, je-li to možné)
- popis technického a technologického řešení záměru nebo principy řešení, zaměření a opatření koncepce
- předpokládaný termín zahájení a ukončení pořizování koncepce
- doba platnosti koncepce nebo zahájení a dokončení realizace záměru
- podrobný situační výkres/mapa situace záměru či působnosti koncepce a dotčeného území

Jsou-li k záměru k dispozici studie či dokumentace (např. i pro povolovací řízení), je žádoucí předložit k žádosti o stanovisko OOP podle § 45i odst. 1 ZOPK právě takové podklady. Z hlediska koncepcí je kromě oznámení koncepce vhodným materiálem též návrh koncepce, resp. taková verze návrhu koncepce, která je v době žádosti k dispozici.

5.3. Stanovisko orgánu ochrany přírody

Při vydávání stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK by měly OOP postupně zvážit zejména následující skutečnosti:

- 1) Předpokládané nároky záměru/koncepce (vstupy a výstupy), které by mohly způsobit ovlivnění EVL nebo PO:
 - velikost, příp. měřítko záměru/koncepce,
 - zábor půdy,
 - vzdálenost od EVL nebo PO nebo od klíčových fenoménů těchto lokalit,
 - požadavky na přírodní zdroje (např. čerpání vody apod.),
 - emise do půdy, vody a ovzduší,
 - emise hluku do okolí ve všech fázích záměru
 - požadavky na výkopové práce,
 - dopravní požadavky,
 - doba trvání stavby, doba provozu, délka likvidace apod.,
 - ostatní.
- 2) Pravděpodobné přímé, nepřímé nebo sekundární vlivy záměru/koncepce (samostatně nebo v kombinaci s vlivy jiných záměrů/koncepcí) na EVL nebo PO, které vyplývají z výše uvedených nároků, a jejich významnost:
 - zmenšení rozlohy lokality, resp. přírodního stanoviště nebo biotopu druhu
 - vyrušování druhů,

- fragmentace stanovišť, biotopů nebo populací druhů,
 - přímé dopady na jedince druhu,
 - změna stanovištních podmínek (hydrologické, mikroklima, apod.)
- 3) Pravděpodobné změny na dotčené lokalitě vyvolané uvedenými vlivy (např. riziko zmenšení populace druhu v důsledku vyrušování apod.).

Vzor stanoviska OOP podle § 45i odst. 1 ZOPK je v příloze č. 1.

Vybrané zásady pro vydávání stanovisek dle § 45i odst. 1 ZOPK

- V případě stanoviska OOP, že nelze vyloučit možný významný vliv koncepce nebo záměru na EVL nebo PO, je žadatel povinen (hodlá-li záměr nebo koncepci nadále realizovat) podrobit je posouzení podle § 45i ZOPK postupem podle ZPV postupem popsaným v tomto materiálu (viz § 45i odst. 2 ZOPK).
- V případě stanoviska OOP, že záměr nebo koncepce nemůže mít významný vliv na žádnou EVL nebo PO, není nutné postupovat dále podle § 45i ZOPK. Tím však není dotčena případná povinnost posouzení záměru či koncepce na životní prostředí vyplývající přímo ze ZPV. Stanovisko OOP je podkladem pro následná povolovací řízení v případě záměru, resp. pro opatření podle zvláštních právních předpisů směřujících ke schválení koncepce.
- Stanovisko OOP v žádném případě nemůže nahrazovat to, co má být obsahem posouzení podle § 45i ZOPK postupem podle ZPV a zabývá se toliko možností existence významných vlivů na lokality soustavy Natura 2000. Významné vlivy je možné ve stanovisku vyloučit pouze ve zcela jasných případech. Nemá-li mít příslušný OOP dostatečnou jistotu, bude to důvod pro vydání stanoviska, že nelze vyloučit významné vlivy. Zároveň OOP v odůvodnění stanoviska jednoznačně vysvětlí, proč významné vlivy nevyloučil.
- Orgán ochrany přírody se ve svém stanovisku zabývá možnou přítomností významného vlivu záměru nebo koncepce. Existence jakéhokoliv (nevýznamného) vlivu na předmět ochrany a celistvost EVL a PO tedy není důvodem k posouzení záměru nebo koncepce v procesu dle ZPV (zjišťovací řízení u záměru, EIA či SEA).
- Stanovisko OOP, jež vyloučí významné vlivy na EVL a PO, nelze vázat na splnění jakýchkoli podmínek.
- OOP posuzuje a vydává stanovisko k záměru nebo koncepci v parametrech, ve kterých mu byl předkladatelem předložen. OOP není oprávněn ve stanovisku předjímat výsledek následného správního řízení nebo předjímat či navrhopvat úpravy technických parametrů záměru nebo koncepce. Případné požadavky orgánu ochrany přírody na úpravy záměru nebo koncepce prostřednictvím zmírňujících opatření mohou být řešeny později v rámci procesu posuzování vlivů záměru nebo koncepce na životní prostředí. V potaz lze vzít pouze podmínky vydaných rozhodnutí k záměru, která nabyla právní moci.
- Ustanovení § 45i odst. 1 ZOPK jednoznačně stanoví, že stanovisko pouze určí, zda může mít záměr nebo koncepce významný vliv na předmět ochrany nebo

celistvost EVL nebo PO. Vlivy záměru nebo koncepce na jiné složky životního prostředí (přírody a krajiny), resp. nástroje jeho ochrany (územní systém ekologické stability, zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů, příp. zvláště chráněná území apod.) nejsou předmětem úvahy v rámci stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK.

- Posouzení záměru či koncepce podle § 45i ZOPK postupem podle ZPV musí být provedeno, pokud ve stanovisku alespoň jednoho dotčeného OOP nebudou možné významné vlivy na některou EVL nebo PO vyloučeny.
- Účelem stanoviska je v souladu s § 45i odst. 1 výhradně stanovit, zda může předkládaný záměr nebo koncepce mít významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO. Ve stanovisku není možné uložit povinnost předložení záměrů nebo koncepcí s určitým vztahem k posuzované koncepci v budoucnu ke stanovisku dle § 45i odst. 1 ZOPK v budoucnu. Tato povinnost vyplývá přímo ze ZOPK a platí pro investora záměru nebo předkladatele koncepce v případě, že by tento záměr nebo koncepce mohl mít významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, jak stanoví § 45h odst. 1 ZOPK.
- V případě, že stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK vyloučí významný vliv koncepce, předmětem stanoviska není další úvaha o nevyločení významného vlivu záměrů, které budou realizovány na základě uplatňování posuzované koncepce, pokud tyto nejsou přímo její součástí.

Stanovisko OOP k obecným koncepcím

Předmětem stanoviska OOP je v souladu s § 45i odst. 1 ZOPK návrh koncepce, a to v takové úrovni podrobnosti, ve které je orgánu ochrany přírody předkládána. Úroveň podrobnosti, resp. obecnosti koncepce je jedním z kritérií, podle kterého je nutné se při stanovení možné přítomnosti významného vlivu, resp. jeho vyloučení nebo nevyločení řídit. OOP např. v některých případech dovozují či předjímají, že pokud na základě podpory vyplývající z některých aktivit, resp. provedení některých opatření koncepce budou realizovány záměry, které by mohly významně ovlivnit předmět ochrany a celistvost EVL nebo PO, nelze vyloučit významný vliv samotné koncepce. Pokud však koncepce tyto záměry neobsahuje nebo nestanovuje rámec či kritéria pro jejich realizaci (a to do takové míry, že je možné identifikovat možný významný vliv koncepce na konkrétní předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000), nelze předjímat jejich uskutečnění a odchylovat se tak od úrovně obecnosti koncepce. Je nezbytné jednoznačně rozlišovat mezi cíli, aktivitami, opatřeními či prioritami, které koncepce obsahuje a konkrétními záměry, které součástí koncepce nejsou, resp. koncepce nestanovuje pro jejich povolení rámec. Na základě § 10a odst. 2 ZPV je rámec pro budoucí povolení záměrů jako kritérium dle ZPV dán vždy, pokud koncepce stanoví podmínky pro jejich povolování, zejména pokud jde o umístění, povahu, velikost, provozní podmínky nebo požadavky na přírodní zdroje (nicméně

s ohledem na formulaci ustanovení může koncepce stanovit rámec i tehdy, pokud nejsou naplněna uvedená kritéria).

Klíčová je v takové situaci úvaha (nutnost jejího provedení je ostatně zakotvena v článku 6 odst. 3 směrnice o stanovištích, resp. § 45i ZOPK), zda v případě schválení předkládané koncepce může nastat významný vliv na konkrétní předmět ochrany (a jeho ekologické nároky) nebo celistvost EVL nebo PO, a to buď proto, že takový vliv má předmětná koncepce, nebo jej lze očekávat ve spojení s jinými záměry nebo koncepcemi, nebo zda povede schválení této koncepce k realizaci záměru nebo záměrů, které by takový vliv mohly generovat.

Obecný charakter a měřítko návrhu koncepce, který byl orgánu ochrany přírody předložen ke stanovisku, není sám o sobě důvodem k nevyločení významného vlivu. Možnost významného vlivu je potřebné v koncepci identifikovat a ve vztahu k potenciálnímu ovlivnění předmětů ochrany nebo celistvosti dotčených EVL nebo PO ve stanovisku odůvodnit, proč nelze na základě poskytnutých podkladů významný vliv vyloučit. Tím není v žádném případě dotčena zásada, že významný vliv koncepce lze ve stanovisku dle § 45i odst. 1 ZOPK vyloučit pouze v jednoznačných případech; je třeba rozlišit, kdy skutečně koncepce představuje riziko významného ovlivnění EVL nebo PO. Tzv. princip předběžné opatrnosti nelze s odkazem na obecnost využít tam, kde by se jednalo o předjímání takových skutečností (realizace cílů apod.), které nejsou v koncepci obsaženy.

Při úvaze o možnosti významného vlivu obecné koncepce je možné též vzít v úvahu cíl posouzení, resp. to, do jaké míry může její posouzení podle § 45i ZOPK ve vazbě na režim stanovený § 10g odst. 4 ZPV koncepci s opatřeními definovanými v obecné rovině příznivě ovlivnit.

Do jisté míry samostatným tématem je otázka vlivů koncepcí, které navrhuje pro určitá odvětví, popř. přímo záměry či jejich skupiny finanční podporu. Při posuzování možnosti významného vlivu takových materiálů, resp. opatření v nich obsažených je nutné vycházet ze skutečnosti, že závazek finanční podpory či její rámec vyjádřený na úrovni orgánu státní správy je jedním z kroků vedoucích k (umožňujících) realizaci opatření, popř. navazujících záměrů. V tomto kontextu není možné takové koncepce z působnosti § 45h a § 45i ZOPK a následné úvahy ohledně významnosti vlivu ve vztahu k předmětu ochrany nebo celistvosti EVL či PO vyloučit. Úvaha OOP se zde bude řídit zejména charakterem koncepce, konkrétností vymezení podpory a její definice vč. nastavení jejích případných limitů.

5.4. Odůvodnění stanoviska orgánu ochrany přírody

Podle § 45i odst. 1 ZOPK vydá orgán ochrany přírody stanovisko, které je odůvodněné (má formu odůvodněného vyjádření). Na základě ustanovení

§ 177 SŘ se na vydávání stanoviska dle § 45i odst. 1 ZOPK vztahují základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 až 8 SŘ. Stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK je vydáváno formou vyjádření podle § 154 SŘ. Pro odůvodnění stanoviska se tedy v souladu s ustanovením § 154 odst. 1 SŘ použije přiměřeně ustanovení § 68 odst. 3 SŘ, které stanoví požadavky na odůvodnění správního rozhodnutí. Stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK musí být přezkoumatelné a musí obstat samo o sobě, tedy bez nutnosti si k pochopení jeho závěrů obstarat další podklady.

OOP tedy musí v odůvodnění stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK uvést:

- a) podklady, ze kterých při formulaci výroku stanoviska vycházel
- b) úvahu, kterou se řídil při hodnocení podkladů a při výkladu právních předpisů
- c) důvody, které vedly k výroku stanoviska.

Dále je nutné v odůvodnění uvádět:

- d) název a předmět záměru či koncepce, pro který je stanovisko vydáváno včetně přesné identifikace umístění záměru či působnosti koncepce
- e) název dotčené EVL či PO (absenci tohoto údaje lze připustit u koncepcí s rozsáhlejší územní působností)
- f) předměty ochrany EVL či PO a z jakého důvodu budou/nebudou záměrem či koncepcí významně ovlivněny (u EVL či PO s větším počtem předmětu ochrany je třeba se zaměřit zejména na ty, u nichž hrozí možnost významného ovlivnění, tedy jsou relevantní z hlediska vlivů záměru/koncepce)

Pozn. Je zjevné, že cílem není v odůvodnění stanoviska uvést vyčerpávající seznam předmětů ochrany konkrétní EVL, ale zabývat se těmito předměty ochrany ve světle vlivů, které předkládaný záměr/předkládaná koncepce může způsobit.

Zhodnocení, zda může nastat významný vliv konkrétního záměru nebo koncepce jako jediného kritéria, které je v případě úvahy orgánu ochrany přírody vyžadováno ZOPK a článkem 6 odst. 3 směrnice o stanovištích při rozhodování, zda je nutné záměr nebo koncepci v procesu EIA či SEA posoudit dle § 45i ZOPK, je z hlediska výroku stanoviska zásadní úvahou, bez níž (resp. jejího odůvodnění) nelze v žádném případě výrok učinit. Definice pojmu významný vliv nemůže být z jeho podstaty stanovena arbitrárním způsobem, a je tedy na OOP, aby výlučně

s ohledem na konkrétní předměty ochrany a celistvost lokalit na základě své odborné erudice a znalosti místních podmínek stanovil, zda se v případě předloženého záměru nebo koncepce může jednat o vliv významný či nikoli. Východiska pro posuzování významnosti vlivu jsou obsažena v části 3.2 tohoto metodického pokynu.

Odůvodnění stanoviska má přímý vztah k jeho výroku, tedy úvaze o dopadech předloženého záměru nebo koncepce mající vazbu, resp. vliv na takové vlastnosti lokality, které podmiňují přítomnost předmětu ochrany (v příznivém stavu) či celistvost lokality a tento stav by mohl být významně dotčen specifickými dopady záměru či koncepce. Odůvodnění stanoviska proto nemůže být obecné a v každém konkrétním případě musí obsahovat přezkoumatelnou úvahu, ze které lze dovodit, z jakého důvodu je/není možné vyloučit významný vliv záměru či koncepce. Nelze v žádném případě akceptovat odůvodnění např. „*orgán ochrany přírody se přesvědčil o neexistenci významného vlivu (...)*“, „*orgán ochrany dospěl na základě svých znalostí k závěru (...)*“, „*orgán ochrany přírody zvážil možné vlivy a konstatuje (...)*“, „*orgán ochrany přírody po prostudování podkladů k záměru/koncepci shledal (...)*“ apod.

Stanovisko dle § 45i odst. 1 ZOPK musí být věcně přiléhavě odůvodněno i v případě, že významný vliv záměru nebo koncepce na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO vylučuje. Úvaha, kterou se OOP řídí (resp. její zásady a potřeba náležitého odůvodnění) je v případě stanovisek s vyloučením nebo nevyloučením významného vlivu naprosto totožná.

5.5. Oprava a přezkum stanoviska orgánu ochrany přírody

Jak je uvedeno výše, v souladu s § 177 SŘ se v případě správních aktů vydávaných dle části čtvrté SŘ přiměřeně použije i ustanovení § 68 odst. 3 SŘ, které stanoví náležitosti odůvodnění správního rozhodnutí a uplatní se též základní zásady činnosti správních orgánů ve smyslu § 2 až § 8 SŘ. Nejsou-li důvody výroku stanoviska ve stanovisku, a to zejm. s ohledem na požadavky § 45i ZOPK a požadavky SŘ, dostatečně popsány, popř. má stanovisko jiné formální i věcné nedostatky, uplatní se postup podle § 156 SŘ.

V případě, že takové stanovisko trpí vadami, které lze opravit, aniž tím bude způsobena újma některé z dotčených osob, správní orgán jej v souladu s § 156 odst. 1 SŘ opraví usnesením, které se pouze poznamená do spisu. Je-li však stanovisko v rozporu s právními předpisy a nelze jej opravit podle § 156 odst. 1 SŘ, zruší jej postupem podle § 156 odst. 2 SŘ usnesením OOP, který je vydal, a to s účinky ode dne, kdy bylo stanovisko vydáno. Přezkumné „řízení“ je v takovém případě zahájeno vždy v případě doručení důvodného podnětu namítajícího nezákonnost stanoviska. V takovém „řízení“ nicméně s ohledem na právní váhu vyjádření dle části čtvrté SŘ postačí vydání usnesení o zrušení

stanoviska, kterým „řízení“ končí. V rámci přezkumného „řízení“ je též možné dojít k závěru, že příslušný právní předpis porušen nebyl (v takovém případě se přezkumné „řízení“ zastaví usnesením, které se pouze poznamená do spisu). Na postup podle § 156 odst. 2 SŘ je též možné uplatnit ustanovení § 80 SŘ o ochraně před nečinností, a to vč. možnosti atrakce vydání stanoviska nadřízeným orgánem (MŽP).

6. Postup při posouzení vlivů záměrů a koncepcí na EVL a PO

6.1. Vazba na proces posuzování vlivů na životní prostředí

Ustanovení § 45i odst. 2 stanoví, že *jestliže orgán ochrany přírody svým stanoviskem podle odstavce 1 významný vliv podle § 45h odst. 1 nevyloučí, musí být daná koncepce nebo záměr předmětem posouzení podle tohoto odstavce postupem podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, tedy podle § 45i ZOPK postupem podle ZPV. Posouzení dle § 45i ZOPK je vždy součástí oznámení záměru nebo vyhodnocení SEA.*

Příslušnými úřady **pro posuzování vlivů záměrů** na životní prostředí podle ZPV jsou:

- **Ministerstvo životního prostředí** pro záměry uvedené v příloze č. 1 k ZPV ve sloupci Ministerstvo, u záměrů, jejichž oznamovatelem je Ministerstvo obrany, i ve sloupci Orgán kraje a jejich změn, záměrů týkajících se staveb pro energetickou bezpečnost podle zákona o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury, o kterých rozhoduje Dopravní a energetický stavební úřad podle SZ, uvedených i ve sloupci Orgán kraje a jejich změn, u záměrů a změn záměrů podle § 4 odst. 1 písm. g) a h) ZPV, pokud k těmto záměrům vydalo stanovisko (a nestanoví-li přechodné ustanovení některé z novel ZPV něco jiného), dále u záměrů strategických investičních staveb podle § 2n odst. 1 zákona o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury, dále u záměrů posuzovaných mezistátně a u záměrů, jejichž posuzování si MŽP vyhradilo;
- **krajské úřady** pro záměry uvedené v příloze č. 1 k ZPV sloupci Orgán kraje a jejich změn, záměrů uvedených v § 4 odst. 1 písm. d), e), f), nejde-li o záměry posuzované mezistátně nebo o záměry vyhrazené ministerstvem, a záměrů a změn záměrů podle § 4 odst. 1 písm. g) a h) ZPV, pokud k těmto záměrům vydaly stanovisko (a nestanoví-li přechodné ustanovení některé z novel ZPV něco jiného).

Příslušnými úřady **pro posuzování vlivů koncepcí** na životní prostředí podle ZPV jsou:

- **Ministerstvo životního prostředí** v případech, kdy dotčené území zasahuje na území více krajů nebo pokud dotčené území tvoří území celého státu, v případech politiky územního rozvoje, územního rozvojového plánu a zásad územního rozvoje a v případě mezistátního posuzování vlivů na životní prostředí;
- **krajské úřady** v případech, kdy dotčené území zasahuje výlučně do územního obvodu kraje, není-li příslušné ministerstvo a dále u územních plánů obcí.

V souladu s § 23 odst. 5 ZPV si může Ministerstvo životního prostředí vyhradit posuzování vlivů záměru nebo koncepce, k jejichž posouzení je příslušný orgán kraje. Pokud to může přispět k rychlosti a hospodárnosti posouzení, může naopak ministerstvo v odůvodněných případech po dohodě s orgánem kraje přenést posouzení záměrů nebo posuzování koncepce na orgán kraje.

Ustanovení § 4 odst. 3 ZPV upravuje výjimečný případ, ve kterém vláda může rozhodnout, že předmětem posuzování podle ZPV není záměr, u kterého veřejný zájem na jeho provedení výrazně převažuje nad veřejným zájmem na ochraně životního prostředí a veřejného zdraví, není-li vzhledem k okolnostem možné posuzování záměru provést, aniž by byl nepříznivě ovlivněn účel záměru. Možnost vyloučení takového záměru při splnění výše uvedených podmínek je nástrojem obsaženým ve směrnici EIA, přičemž směrnice o stanovištích takovou výjimku nepřipouští, a proto je v ZPV též vyčten postup, kterým je zajištěn soulad právní úpravy s článkem 6 odst. 3 směrnice o stanovištích. Rozhodne-li vláda ve výjimečném případě o tom, že určitý záměr není předmětem posuzování, oznamovatel zajistí v souladu s § 4 odst. 4 ZPV u záměru, který by mohl významně ovlivnit předmět ochrany nebo celistvost EVL či PO zpracování posouzení autorizovanou osobou dle § 45i ZOPK, přičemž jeho závěry zahrne orgán příslušný ke schválení záměru do svého rozhodnutí; obdobně se případně použije též § 45i odst. 3 až 7 ZOPK, je-li to s ohledem na konstatovaný významně negativní vliv záměru potřebné.

6.2. Specifika hodnocení podle § 45i ZOPK

- Na rozdíl od procesu posuzování vlivů na ŽP vedeného výlučně podle ZPV se posouzení podle § 45i ZOPK postupem podle ZPV nezabývá hodnocením vlivů na jednotlivé složky životního prostředí, ale zaměřuje se pouze na posouzení dopadů:
 - na předměty ochrany jednotlivých lokalit EVL a PO, tedy druhy a přírodní stanoviště, pro které je každá konkrétní lokalita navrhována nebo vyhlášena,

- na celistvost lokality (viz § 3 odst. 1 písm. u) ZOPK).
- Z dikce ZPV vyplývá, že záměry nebo koncepce musí být hodnoceny v celém rozsahu svých vlivů, tzn. vlivů na ŽP, veřejné zdraví a EVL nebo PO, a to i v případě, že se na ně samotný ZPV přímo nevztahuje a povinnost posouzení pro ně vzejde jen kvůli jejich možným významným vlivům na EVL nebo PO. Pokud nespádají záměry nebo koncepce samy o sobě do působnosti ZPV a jsou podle ZPV posuzovány jen z důvodu možných významných vlivů na EVL nebo PO na základě stanoviska OOP, může být ovlivnění některých složek životního prostředí nebo veřejného zdraví nepatrné, adekvátně k tomu vyhodnocené (např. při přestavbě půdních prostor objektu s výskytem evropsky významného druhu netopýra lze předpokládat významný vliv na EVL, a tím záměr, u kterého je nutné zpracovat posouzení dle § 45i odst. 2 ZOPK, záměr však evidentně nebude odpovídat žádnému bodu z přílohy č. 1 k ZPV a je téměř jisté, že závažně neovlivní jinou složku životního prostředí ani veřejné zdraví).
- Záměry či koncepce mohou kromě základního sledovaného účelu příznivě ovlivňovat životní prostředí, a tedy i předmět ochrany nebo celistvost EVL a PO. Za pozitivní vlivy však nelze považovat takové vlivy, o kterých to tvrdí předkladatel, nýbrž ty, které jsou prokázány v procesu posuzování vlivů podle § 45i ZOPK.
- Záměry či koncepce nenaplnující kritéria ZPV z hlediska posuzování vlivů na ŽP (tj. záměry neuvedené v příloze č. 1 k ZPV a koncepce, které nestanoví rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1 k ZPV) mohou přesto, v případě stanoviska OOP nevylučujícího významné vlivy na EVL a PO, vyžadovat posouzení z hlediska vlivů na EVL a PO (viz § 4 odst. 1 písm. f), resp. § 10a odst. 1 písm. a) ZPV). Tyto vlivy jsou samozřejmě předmětem posuzování vždy před vydáním povolujících rozhodnutí v případě záměru, resp. před schválením koncepce, a to ve smyslu § 45i odst. 3 ZOPK.

6.3. Autorizované osoby

Obecně v souvislosti s posuzováním vlivů záměrů a koncepcí přicházejí v úvahu tři různé autorizace:

1. **Autorizace podle ZPV** je upravena § 19 ZPV a uděluje ji, prodlužuje její platnost a odnímá ji MŽP, ve vyhlášce č. 453/2017 Sb. je pak podrobněji upravena zkouška odborné způsobilosti; pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví uděluje autorizaci Ministerstvo zdravotnictví. Autorizace podle ZPV je vyžadována pro zpracování dokumentace EIA, posudku EIA a pro vypracování vyhodnocení SEA podle přílohy č. 9 k ZPV.
2. **Autorizace pro účely posouzení vlivů záměrů a koncepcí na EVL a PO** je upravena v § 45j ZOPK a ve vyhlášce č. 468/2004 Sb.; uděluje ji, prodlužuje její platnost a odnímá ji MŽP. Zvláštní autorizace je nutná vzhledem

ke specifičnosti hodnocení vlivů na EVL a PO, neboť autorizace podle ZPV požadavky na tento typ hodnocení nespĺňuje, není však vyloučena situace, kdy držitelem obou autorizací bude jedna fyzická osoba.

3. Ve fázi zpracování dokumentace podle ZPV do procesu posouzení přistupuje ještě **osoba autorizovaná k posuzování vlivů na veřejné zdraví**, a to u záměrů uvedených v § 4 odst. 1 písm. a) ZPV, dále u záměrů předkládaných podle § 6 odst. 3 ZPV a u ostatních záměrů, pokud se tak u nich stanoví v závěru zjišťovacího řízení. Podrobnosti uvádí vyhláška č. 353/2004 Sb., kterou se stanoví bližší podmínky osvědčení o odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví, postup při jejich ověřování a postup při udělování a odnímání osvědčení a autorizaci uděluje Ministerstvo zdravotnictví. V případě koncepce ZPV participaci této autorizované osoby neukládá, nicméně je na jejím předkladateli, aby zvážil, zda se vlivy koncepce na veřejné zdraví očekávají či nikoli; pokud ano, je účast této osoby v procesu SEA žádoucí, rovněž může nutnost spolupráce této autorizované osoby požadovat sám orgán SEA při stanovování rozsahu a obsahu vyhodnocení SEA.

Z ustanovení § 9 odst. 4 ZPV vyplývá, že kdo se podílel na zpracování oznámení nebo dokumentace k záměru, nemůže se ani dílčím způsobem podílet na zpracování posudku; zpracovatel posudku zároveň dle § 9 odst. 5 ZPV nesmí posuzovanou dokumentaci přepracovávat ani ji doplňovat.

6.4. Základní kroky procesu posuzování vlivů

Základní kroky procesu podle ZPV zahrnují zpracování oznámení, provedení zjišťovacího řízení, zpracování dokumentace – v případě koncepcí se jedná o vyhodnocení SEA – zpracování posudku (pouze u záměrů) a vydání závěrečného stanoviska EIA/stanoviska SEA (u záměrů má stanovisko charakter závazného stanoviska podle SŘ. Podle ustanovení § 3 písm. l) ZPV se posouzením vlivů záměru na životní prostředí rozumí proces, který sestává z vypracování a projednání dokumentace, zpracování posudku, vydání stanoviska a jeho zahrnutí do příslušného rozhodnutí vydaného v navazujícím řízení. Závěrečné stanovisko EIA je nutným podkladem pro navazující řízení vedoucí k povolení záměru, stanovisko SEA je nutným podkladem pro schválení koncepce, bez tohoto stanoviska nemůže být koncepce schválena. Zjišťovací řízení probíhá (u záměrů a koncepcí vyjmenovaných v ZPV) vždy, vč. primárně odlišného cíle u „povinně“ posuzovaných záměrů a koncepcí (viz dále). Výjimkou je postup podle § 6 odst. 3 ZPV (předložení dokumentace s náležitostmi dle přílohy č. 4 k ZPV místo oznámení záměru), který nicméně nelze uplatnit v případě záměrů, u kterých nebyl OOP vyloučen významný vliv na EVL a PO (a ani u záměrů, které budou posuzovány mezistátně). Součástí procesu posuzování je i odpovídající zapojení veřejnosti, které zahrnuje zveřejňování informací a dokumentů, uplatňování a vypořádávání připomínek/vyjádření a případně též veřejné projednání, je-li vyžadováno.

I pro účely posuzování vlivů dle § 45i ZOPK platí s ohledem na absolutní procesní vazbu ustanovení § 10b odst. 3 ZPV, které stanoví, že při posuzování koncepce podle ZPV mohou být využity údaje z jiného posuzování, pokud údajům podle ZPV odpovídají.

S ohledem na cíl této metodiky je dále věnována pozornost téměř výhradně samotnému postupu v procesu posouzení vlivů na EVL a PO, přestože v procesu podle ZPV a § 45i ZOPK musí být posuzovány jak vlivy na EVL a PO, tak vlivy na složky životního prostředí a veřejné zdraví.

V souvislosti s přijetím zákona č. 148/2023 Sb., o jednotném environmentálním stanovisku, ve znění pozdějších předpisů, byla pro oznamovatele záměrů v rámci ZPV zavedena možnost, aby současně s předložením dokumentace EIA předložili příslušnému úřadu i žádost o vydání jednotného environmentálního stanoviska (JES). Tato možnost je dobrovolná (až na zvažovanou výjimku týkající se záměrů OZE, která je ale teprve v legislativním procesu), a záleží tedy výhradně na vůli oznamovatele, zda bude proces EIA spojen s procesem vydání JES, či nikoliv. Jelikož se tato možnost nijak nedotýká postupů dle § 45i ZOPK, tento metodický pokyn se jí blíže nezabývá.

Nebyl-li stanoviskem dle § 45i odst. 1 ZOPK vyloučen významný vliv záměru, je předkladatel vždy povinen v souladu s § 45i odst. 2 ZOPK a § 6 odst. 4 ZPV opatřit posouzení dle § 45i ZOPK zpracované autorizovanou osobou ve smyslu tohoto ustanovení, zohlednit závěry tohoto posouzení v oznámení a toto posouzení přiložit k oznámení, které následně předá příslušnému úřadu dle ZPV k provedení zjišťovacího řízení. Z citované věty § 6 odst. 4 ZPV vyplývají pro předkladatele záměru ve smyslu § 45i ZOPK dvě klíčové povinnosti. První z nich je přiložení „naturového“ posouzení vždy již k oznámení, druhou je zohlednění závěrů posouzení podle § 45i ZOPK v oznámení.

S ohledem na dikci vyhlášky č. 142/2018 Sb. má posouzení podle § 45i ZOPK dva závěry, a to závěr posouzení z hlediska opatření k prevenci, vyloučení a snížení očekávaných nepříznivých vlivů záměru, včetně odůvodnění jejich stanovení (§ 1 písm. m) vyhlášky) a závěr posouzení z hlediska významnosti vlivu záměru a konstatování, zda záměr má nebo nemá významný negativní vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti (§ 1 písm. o) vyhlášky). Přestože tímto není dotčena obecná povinnost a nutnost v oznámení reflektovat posouzení vlivů na lokality soustavy Natura 2000 jako jednu ze součástí (složek) životního prostředí (viz příloha č. 3 ZPV), důraz je kromě jasného uvedení závěru ohledně významnosti vlivu záměru kladen na zohlednění právě tzv. zmírňujících opatření tak, aby mohly být do oznámení, resp. záměru zapracovány a s ohledem na to mohl být vydán závěr zjišťovacího řízení. ZPV tímto ukládá autorizovaným osobám podle § 45j ZOPK povinnost maximální součinnosti a koordinace se zpracovatelem oznámení EIA za účelem adekvátního zohlednění závěrů „naturového“ posouzení a kontroly způsobu tohoto zohlednění tak, aby požadavku citovaného ustanovení mohlo být vyhověno.

V případě, že příslušný OOP svým stanoviskem dle § 45i odst. 1 ZOPK významný vliv nevyločil, proběhne zjišťovací řízení před zahájením řízení s posouzením vlivů vždy. Postup dle § 6 odst. 3 ZPV, tedy předložení dokumentace vlivů záměru na životní prostředí namísto oznámení není možné u záměrů, u kterých nebyl stanoviskem dle § 45i odst. 1 ZOPK vyloučen významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, využít – vždy musí být provedeno zjišťovací řízení.

V rámci zjišťovacího řízení je posouzení dle § 45i ZOPK rozesláno k vyjádření dotčeným orgánům (včetně příslušných OOP). Závěrem zjišťovacího řízení by potom měl být vysloven závěr ohledně přítomnosti či absence významného negativního vlivu na EVL nebo PO jako podklad pro případné schválení záměru postupem podle § 45i odst. 3 ZOPK či § 45i odst. 4 – 7 ZOPK.

V závěru zjišťovacího řízení zároveň může v souladu s § 7 odst. 7 ZPV příslušný úřad dle ZPV požadovat, aby posouzení dle § 45i ZOPK bylo též součástí dokumentace, a to zejména s ohledem na obsah vyjádření obdržených v rámci zjišťovacího řízení, případně obsah tohoto posouzení. V takovém případě je předkladatel záměru povinen opatřit posouzení dle § 45i ZOPK též jako součást dokumentace vlivů záměru na životní prostředí. Aplikace ustanovení § 7 odst. 7 ZPV má za účel požadovat v rámci fáze dokumentace zhojení nedostatků, které byly (zejména na základě obdržených vyjádření směrem k obsahu posouzení podle § 45i ZOPK) v rámci zjišťovacího řízení vzneseny ze strany dotčených orgánů (v tomto smyslu budou hrát klíčovou roli především orgány ochrany přírody). Je proto zjevné, že k naplnění tohoto požadavku příslušného úřadu EIA bude třeba posouzení přepracovat, popřípadě opatřit posouzení nové.

Dále k uplatnění postupu podle § 7 odst. 7 ZPV (tedy požadavku na předložení posouzení podle § 45i ZOPK též jako součásti dokumentace) dojde vždy, je-li posouzením ve fázi oznámení hodnocen významně negativní vliv záměru na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

Proběhlo-li posouzení dle § 45i ZOPK jako součást postupu dle ZPV, ať už v rámci zjišťovacího řízení, nebo též ve fázi dokumentace, příslušný úřad dle ZPV vždy zohlední jeho závěry (viz vyhláška č. 142/2018 Sb.) ve svém závazném stanovisku dle § 9a odst. 1 ZPV (dokumentace se v souladu s § 8 odst. 1 ZPV zpracovává též na základě oznámení a závěru zjišťovacího řízení; na základě dokumentace je dle § 9a odst. 1 ZPV potom vydáváno právě závazné stanovisko EIA). Ať už byly vlivy na lokality soustavy Natura 2000 hodnoceny výhradně v rámci oznámení, nebo bylo posouzení podle § 45i ZOPK též součástí dokumentace EIA a posudku EIA, v závazném stanovisku EIA je vždy vlivům na evropsky významné lokality a ptačí oblasti věnována samostatná část reflektující závěry posouzení podle § 45i ZOPK. Je-li proces posuzování vlivů podle § 45i ZOPK ukončen ve fázi zjišťovacího řízení (tedy posouzení vlivů podle § 45i ZOPK přiložené k oznámení je z hlediska věcné správnosti a obsahové úplnosti v pořádku), ale záměr přesto s ohledem na jeho zařazení v rámci přílohy č. 1 (kategorie I) či s ohledem na potřebu dále vyhodnotit vlivy na jiné složky životního prostředí podléhá procesu

posouzení vlivů na životní prostředí (tedy bude k němu zpracována dokumentace, posudek a vydáno stanovisko EIA), je posouzení podle § 45i ZOPK zpracované ve fázi oznámení nadále klíčovým podkladem v tomto procesu. Mělo by proto tvořit přílohu dokumentace a vlivy v něm konstatované by měly být zapracovány do dokumentace k hodnocení vlivů záměru na životní prostředí – dokumentace je zpracovávána mj. na základě oznámení a závěrů zjišťovacího řízení, jehož součástí bude i shrnutí výsledků hodnocení podle § 45i ZOPK; těžiště zapracování vlivů záměru na lokality soustavy Natura 2000 do dokumentace bude potom zřejmě v kapitolách B.I.5., B.II.5., B.III., C.1., C.2., D.I.7., D.III., D.IV., F a G.

I. etapa: Zpracování oznámení a zahájení zjišťovacího řízení

Proces posouzení dle § 45i ZOPK je zahájen předložením oznámení příslušnému úřadu podle ZPV. Náležitosti oznámení jsou dány přílohou č. 3 ZPV pro záměry a přílohou č. 7 ZPV pro koncepce. Dle § 6 odst. 4 ZPV je u záměrů, u kterých nebyl stanoviskem OOP dle § 45i odst. 1 ZOPK vyloučen významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, oznamovatel povinen si opatřit posouzení dle § 45i ZOPK, zohlednit závěry tohoto posouzení v oznámení a toto posouzení k oznámení přiložit. Oznamovatel proto před zahájením kroků podle ZPV zajistí u OOP k záměru, který naplní § 45h ZOPK, stanovisko OOP. Není-li tímto stanoviskem vyloučena možnost významných vlivů záměru, předkladatel přiloží posouzení podle § 45i ZOPK k oznámení záměru, které předá příslušnému úřadu dle ZPV.

Pokud není stanovisko OOP dle § 45i odst. 1 ZOPK k dispozici před zahájením zjišťovacího řízení, vychází příslušný úřad dle ZPV v otázce (ne)potřeby jeho doplnění z (před rozesláním oznámení) vlastní úvahy či konzultace s OOP, případně (po rozeslání oznámení) vyjádření dotčených subjektů ve zjišťovacím řízení.

V případě koncepcí je posouzení dle § 45i ZOPK předkládáno až jako samostatná součást SEA vyhodnocení koncepce, tedy ve fázi rozeslání návrhu koncepce.

Předložení posouzení dle § 45i ZOPK jako součást oznámení lze uvažovat (tedy je možností, kterou ZPV přímo nevyklučuje) u koncepcí stanovující využití území místního významu (pro jednu či více obcí) a změn koncepcí ve smyslu § 10a písm. b) a c) ZPV, u kterých OOP nevyločil významný vliv na EVL a PO. Tyto změny koncepcí podléhají dle § 10a odst. 1 písm. c) ZPV posouzení, stanoví-li se tak ve zjišťovacím řízení.

Směrnice o stanovištích přitom v článku 6 odst. 3 stanoví, že příslušné orgány mohou plán, který nebude mít nepříznivý účinek na celistvost lokalit soustavy Natura 2000 schválit mj. s přihlédnutím k výsledku hodnocení. Tento požadavek je v rámci procesu strategického posuzování vlivů na životní prostředí naplňován

u „nových“ koncepcí prostřednictvím § 10g odst. 4 ZPV, v důsledku jehož aplikace dochází k zapracování podmínek a požadavků stanoviska SEA do koncepce. Má-li dojít ke schválení změny koncepce na základě závěru zjišťovacího řízení, je nezbytné, aby stále došlo k naplnění tohoto požadavku směrnice. Přestože tedy z výše uvedeného vyplývá, že u změn koncepcí a u takových koncepcí, které je tvořeno územním obvodem jedné nebo několika obcí, které stanoví využití místního významu, je možné přiložení posouzení podle § 45i ZOPK k oznámení změny koncepce a následné ukončení procesu SEA závěrem zjišťovacího řízení, je nezbytné, aby toto posouzení bylo zpracováno k materiálu na takové úrovni podrobnosti a konkrétnosti, aby byly skutečně vyhodnoceny možné vlivy změny koncepce na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti a závěry posouzení dle § 45i odst. 1 ZOPK byly do změny koncepce, která je v tomto případě nezbytnou součástí podkladů pro zjišťovací řízení, zapracovány.

V opačném případě nebude možné naplnit ani výše popsany požadavek směrnice, ani požadavek ZOPK, dle kterého příslušné orgány mohou koncepci (resp. její změnu) schválit, jen pokud na základě stanoviska, případně závěru zjišťovacího řízení, podle ZPV taková koncepce (resp. její změna) nebude mít významný negativní vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti – tj. až poté, co byly možné vlivy skutečně vyhodnoceny. Jelikož v případě koncepcí, u kterých nebyl příslušným OOP vyloučen významný vliv na lokality soustavy Natura 2000 je posouzení podle § 45i ZOPK součástí vyhodnocení koncepce a je tedy zpracováváno (stejně jako vyhodnocení samotné) k návrhu koncepce, musí i posouzení podle § 45i ZOPK ke změně koncepce vycházet z podkladu ve stejné míře podrobnosti/konkrétnosti, jako je návrh koncepce.

Stejně jako v případě záměrů, nelze-li možný významný vliv koncepce na životní prostředí (včetně významného negativního vlivu na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti) vyloučit, je samozřejmě dle § 10d odst. 1 věty druhé ZPV nezbytné změnu koncepce podrobit plnému posouzení vlivů na životní prostředí.

Náležitosti oznámení:

- Povinné údaje dané přílohou č. 3 k ZPV; údaje o vlivech na EVL nebo PO budou v případě nevyločení významných vlivů ve stanovisku OOP uvedeny v samostatném posouzení v části oznámení zpracované dle vyhlášky o náležitostech č. 142/2018 Sb. a Metodiky hodnocení vlivů při posuzování podle § 45i ZOPK (bude-li významný vliv OOP ve stanovisku vyloučen, bude tato skutečnost uvedena v textu oznámení); u koncepcí jsou náležitosti oznámení stanoveny přílohou č. 7 k ZPV.
- Stanovisko(a) OOP podle § 45i odst. 1 ZOPK, je-li vyžadováno dle ZOPK.

Příslušný úřad pro posuzování vlivů provede kontrolu úplnosti oznámení, a pokud oznámení splňuje všechny náležitosti, zahájí zjišťovací řízení.

II. etapa: Zjišťovací řízení

Záměry, které podléhají posouzení dle ZPV vždy:

Cílem zjišťovacího řízení u **záměrů uvedených v příloze č. 1 k ZPV a změn těchto záměrů**, pokud změna záměru vlastní kapacitou nebo rozsahem dosáhne příslušné limitní hodnoty, je-li uvedena, je upřesnění informací, které je vhodné uvést do dokumentace, a to se zřetelem na povahu konkrétního záměru nebo druh záměru, faktory životního prostředí uvedené v § 2 ZPV, které mohou být provedením záměru ovlivněny, současný stav poznatků a metody posuzování.

Záměry, které podléhají posouzení dle ZPV, stanoví-li se tak v závěru zjišťovacího řízení:

a) V případě **změn záměru uvedeného v příloze č. 1 k ZPV kategorii I, které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí**, zejména pokud má být významně zvýšena jeho kapacita a rozsah nebo pokud se významně mění jeho technologie, řízení provozu nebo způsob užívání a nejedná-li se o změny podle § 4 odst. 1 písm. a) (záměry podléhající posouzení dle ZPV vždy), je cílem zjištění, zda záměr nebo jeho změna může mít významný vliv na životní prostředí, a tedy podléhá posouzení vlivů záměru na životní prostředí podle ZPV.

b) V případě **záměrů uvedených v příloze č. 1 k ZPV kategorii II a změn těchto záměrů**, pokud změna záměru vlastní kapacitou nebo rozsahem dosáhne příslušné limitní hodnoty, je-li v příloze uvedena, nebo které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí (zejména pokud má být významně zvýšena jeho kapacita a rozsah nebo pokud se významně mění jeho technologie, řízení provozu nebo způsob užívání), je cílem zjištění, zda záměr nebo jeho změna může mít významný vliv na životní prostředí, a tedy podléhá posouzení vlivů záměru na životní prostředí podle ZPV.

c) U **podlimitních záměrů**, které dosáhnou alespoň 25 % příslušné limitní hodnoty, nacházejí se ve zvláště chráněném území nebo jeho ochranném pásmu podle ZOPK a příslušný úřad dle ZPV stanoví, že budou podléhat zjišťovacímu řízení a u změn podlimitních záměrů, které vlastní kapacitou nebo rozsahem dosáhnou alespoň 25 % příslušné limitní hodnoty, v jejichž důsledku podlimitní záměr současně naplní příslušnou limitní hodnotu nebo kritéria a příslušný úřad dle ZPV stanoví, že budou podléhat zjišťovacímu řízení, je cílem zjištění, zda záměr nebo jeho změna může mít významný

vliv na životní prostředí, a tedy podléhá posouzení vlivů záměru na životní prostředí podle ZPV.

d) U **změn záměru, které by podle závazného stanoviska příslušného úřadu vydaného podle § 9a odst. 7 ZPV mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí** je cílem zjišťovacího řízení zjistit, zda změna může mít významný vliv na životní prostředí, a tedy podléhá posouzení dle ZPV.

e) U **částí, etap nebo variant záměru** podle § 9a odst. 5 ZPV, které by v důsledku změn podmínek v dotčeném území nebo poznatků a metod posuzování mohly mít dosud neposouzené významné vlivy na životní prostředí, je cílem zjišťovacího řízení zjistit, zda část, etapa nebo varianta může tyto vlivy mít, a tedy podléhá posouzení dle ZPV.

f) u záměrů naplňujících **§ 3 písm. a) bodu 2 ZPV**, tedy u záměrů, u kterých nebyl stanoviskem dle § 45i odst. 1 ZOPK vyloučen významný vliv na EVL a PO, je cílem zjišťovacího řízení zjistit, zda záměr může samostatně nebo ve spojení s jinými mít významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO (a na životní prostředí obecně).

Podléhají-li záměry a změny záměrů uvedené v § 4 odst. 1 písm. b) až h) ZPV na základě závěru zjišťovacího řízení posouzení dle ZPV, je cílem zjišťovacího řízení (stejně jako u záměrů uvedených § 4 odst. 1 písm. a) ZPV) též upřesnění informací, které je vhodné uvést do dokumentace, a to se zřetelem na povahu konkrétního záměru nebo druh záměru, faktory životního prostředí uvedené v § 2 ZPV, které mohou být provedením záměru ovlivněny, současný stav poznatků a metody posuzování. Nebyl-li stanoviskem OOP vyloučen významný vliv na lokality soustavy Natura 2000, je cílem zjišťovacího řízení i určení, zda záměr může samostatně nebo ve spojení s jinými mít významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO.

Ve zjišťovacím řízení k záměru je informace o oznámení zveřejněna a rozeslána dotčeným orgánům a dotčeným územním samosprávným celkům, tzn. také všem OOP, vč. těch, které vydaly k záměru nebo koncepci stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK. Je třeba, aby se OOP ve zjišťovacím řízení k oznámení vyjádřil; OOP se z hlediska ochrany lokalit soustavy Natura 2000 zaměří na obsah a úplnost (dostatečnost) posouzení dle § 45i ZOPK ve vazbě na vyhlášku č. 142/2018 Sb. a Metodiku hodnocení vlivů při posuzování podle § 45i ZOPK, zároveň u záměrů kontroluje zohlednění závěrů posouzení dle § 45i ZOPK v oznámení, zejm. zapracování opatření k prevenci, vyloučení a snížení očekávaných nepříznivých vlivů záměru.

Pokud jsou konstatovány významné negativní vlivy na EVL nebo PO, měly by být ve vyjádření OOP uvedeny:

- a) stanovisko z hlediska věcné správnosti a dostatečnosti posouzení, a to u všech zpracovaných variant (zda byl skutečně naplněn požadavek ZOPK na prověření a zpracování variant bez významně negativního vlivu, popř. s nejmenším možným negativním vlivem a jsou-li tyto varianty adekvátně vyhodnoceny), popř. jejich preference ve vztahu k ochraně EVL a PO, je-li více variant hodnoceno jako významně negativní. Toto OOP provede s ohledem na náležitosti vyžadované od posouzení podle § 45i ZOPK vyhláškou č. 142/2018 Sb.
- b) případné další požadavky na proces posuzování vlivů záměru – bližší požadavky na obsah a rozsah posouzení podle § 45i ZOPK, které by mělo být součástí dokumentace, zejm. na co by se mělo posouzení zaměřit vzhledem ke konkrétní lokalitě a jejím předmětům ochrany.

Na základě všech vyjádření vydá k záměru nejdéle do 45 dnů od zveřejnění informace o oznámení příslušný úřad podle ZPV závěr zjišťovacího řízení (v odůvodněných, zvláště složitých případech, může být tato lhůta překročena, nejdéle však o 25 dnů), ve kterém musí být část týkající se posouzení vlivů na lokality EVL a PO jasně odlišitelná od dalších částí dokumentu. Tzv. negativní závěr zjišťovacího řízení (tedy že záměr posuzován dle ZPV nebude) je rozhodnutím, které je prvním úkonem v řízení vedeném podle SŘ. Pozitivní závěr zjišťovacího řízení (záměr bude posuzován dle ZPV) má formu odůvodněného písemného závěru.

- Pokud jsou ve zjišťovacím řízení konstatovány významné negativní vlivy záměru na EVL nebo PO, je nezbytné jeho další posouzení v celém procesu EIA. Zároveň může být v závěru zjišťovacího řízení vznesen požadavek na zpracování dalších variant záměru s menším negativním vlivem nebo bez něj, pokud již nebyly v oznámení předloženy a vyhodnoceny (vč. odůvodnění jejich výběru vzhledem k limitům z hlediska EVL a PO; viz § 45i odst. 2 ZOPK a § 7 odst. 8 ZPV).
- Jestliže bude v rámci zjišťovacího řízení, resp. v oznámení autorizovanou osobou podle § 45j ZOPK konstatováno, že záměr, jeho změna, etapa atp. bude mít pozitivní vlivy nebo nebude mít významný negativní vliv na PO a EVL a o tomto závěru nejsou důvodné pochybnosti (zejm. na základě vyjádření OOP), není nutné záměr dále posuzovat z hlediska vlivů na EVL a PO.
- U záměrů, které podle stanoviska dle § 45i odst. 1 ZOPK mohou významně ovlivnit EVL nebo PO, může v závěru zjišťovacího řízení příslušný úřad dle ZPV požadovat, aby posouzení dle § 45i ZOPK bylo též součástí dokumentace EIA, a to zejména s ohledem na obsah obdržených vyjádření (např. OOP), případně obsah posouzení zpracovaného autorizovanou osobou dle § 45i ZOPK (viz § 7 odst. 7 ZPV). Tento postup je potřebné využít zejména v situaci, kdy se ve zjišťovacím řízení vyjádřil dotčený orgán směrem k posouzení vlivů podle § 45i ZOPK a zpochybnil jeho obsah, resp. věcnou správnost a lze se tedy např.

na základě tohoto vyjádření domnívat, že závěry o neexistenci významně negativních vlivů nejsou uspokojivě podloženy. V takovém případě bude nutné předmětné nedostatky zhojit a ve fázi dokumentace předložit nové či přepracované posouzení podle § 45i ZOPK (viz výše – kapitola 6.4. Základní kroky procesu posouzení vlivů).

Cílem zjišťovacího řízení u **konceptů**, které podléhají posouzení dle ZPV, je upřesnění obsahu a rozsahu vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví (příp. také požadavek na zpracování variant) a v případě konceptů uvedených v § 10a odst. 1 písm. b) a c) také zjištění, zda bude koncepce nebo změna koncepce dále posuzována podle ZPV. Závěr zjišťovacího řízení je vydán na podkladě oznámení, vyjádření k němu podaných a podle kritérií dle přílohy č. 8 k ZPV nejpozději do 35 dnů ode dne zveřejnění oznámení koncepce. Vždy se jedná o odůvodněný písemný závěr, bez ohledu na to, zda je tento závěr negativní nebo pozitivní.

- Pokud byt jeden z oslovených OOP nevyločil významný vliv koncepce na EVL nebo PO, bude závěrem zjišťovacího řízení k oznámení koncepce stanovena povinnost předložit v souladu s § 45i odst. 2 ZOPK jako součást vyhodnocení SEA posouzení dle § 45i ZOPK.
- OOP se k oznámení koncepce vyjádří z hlediska dostatečnosti té části oznámení, která se týká očekávaných vlivů koncepce na EVL a PO a vyjádří se z hlediska dalších požadavků ve vztahu k vyhodnocení SEA, resp. obsahu a rozsahu posouzení podle § 45i ZOPK, které bude jeho součástí, zejm. na co by se mělo posouzení zaměřit vzhledem ke konkrétní lokalitě a jejím předmětům ochrany.

III. etapa: Zpracování dokumentace (EIA) a vyhodnocení (SEA)

Pokud je závěrem zjišťovacího řízení podle ZPV stanovena povinnost dalšího posuzování:

- a) zajistí oznamovatel záměru na základě oznámení, vyjádření k oznámení a závěru zjišťovacího řízení zpracování dokumentace dle § 8 ZPV,
- b) je předkladatel koncepce povinen zajistit autorizovanou osobu dle § 19 ZPV, která bude zpracovávat vyhodnocení SEA a nejpozději současně s předáním návrhu koncepce a tohoto vyhodnocení o tom informovat příslušný úřad dle ZPV. Podle § 10e odst. 5 ZPV předkladatel spolupracuje při zpracování návrhu koncepce s posuzovatelem s cílem zohlednit v koncepci posuzovatelem doporučená opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci negativních vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví.

Dokumentaci EIA/vyhodnocení SEA musí vypracovat osoba s autorizací podle § 19 ZPV. Pokud jsou hodnoceny také vlivy na EVL nebo PO, musí být tato nedílná

část dokumentace/vyhodnocení zpracována osobou, která je držitelem autorizace podle § 45j ZOPK. Dokumentace záměru musí obsahovat náležitosti uvedené v příloze č. 4 k ZPV, vyhodnocení koncepce musí obsahovat náležitosti uvedené v příloze č. 9 k ZPV. Případné posouzení vlivů na EVL a PO bude samostatnou částí dokumentace, příp. vyhodnocení (resp. samostatným dokumentem), a to s náležitostmi dle vyhlášky č. 142/2018 Sb. a dle Metodiky hodnocení vlivů při posuzování podle § 45i ZOPK. Závěry hodnocení vlivů na EVL a PO musí být zapracovány do závěrů dokumentace/vyhodnocení.

Náležitosti posouzení dle § 45i ZOPK stanoví vyhláška č. 142/2018 Sb. Jedná se na jedné straně o nástroj, který je podkladem pro autorizované osoby dle § 45j ZOPK, ale i pro OOP, které jako dotčené orgány státní správy v rámci všech fází procesu posouzení dle ZPV kontrolují soulad předloženého posouzení s požadovanými náležitostmi dle vyhlášky. Principy a zásady hodnocení významnosti vlivu při posuzování dle § 45i ZOPK podrobněji upravuje metodický pokyn MŽP Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i ZOPK, dostupný na webových stránkách MŽP v rubrice Natura 2000 – Posuzování vlivů.

Oznamovatel záměru předá dokumentaci k záměru příslušnému úřadu podle ZPV, který provede kontrolu úplnosti dokumentace. V rámci procesu SEA předá předkladatel koncepce příslušnému úřadu vyhodnocení. Jsou-li splněny všechny náležitosti, je dokument rozeslán dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným orgánům včetně OOP, které vydaly k návrhu záměru nebo návrhu koncepce stanovisko podle § 45i ZOPK.

OOP by ve svém vyjádření k dokumentaci (vyhodnocení) měly zhodnotit část zabývající se posouzením vlivů záměru či koncepce na EVL nebo PO s ohledem na předmět ochrany a celistvost, resp. cíle ochrany konkrétní lokality. V případě nedostatečného zpracování dokumentace (vyhodnocení) by měly dotčené OOP uvést, jak je hodnocení zapotřebí doplnit (ve vazbě na vyhlášku č. 142/2018 Sb. a Metodiku hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i ZOPK). Bude-li dokumentace nebo vyhodnocení zpracováno sice dostatečně, ale zároveň budou identifikovány možné významné negativní vlivy na EVL nebo PO a případné předložené varianty nebudou dle názoru OOP dostačující (nebudou mít menší nebo nulové negativní vlivy na EVL nebo PO), mohou být ve vyjádřeních vzneseny požadavky na zpracování dalších variant, v případě koncepce i na přepracování návrhu koncepce. V takovém případě příslušný úřad po zvážení odůvodněnosti těchto požadavků přistoupí k vrácení dokumentace záměru oznamovateli k přepracování či doplnění (viz § 8 odst. 5 ZPV).

U záměrů je zároveň v případě, kdy příslušný úřad dle ZPV obdržel odůvodněné nesouhlasné vyjádření veřejnosti k dokumentaci, nařízeno veřejné projednání. Informaci o veřejném projednání zveřejní příslušný úřad podle § 16 ZPV a zašle dotčeným orgánům a dotčeným územním samosprávným celkům nejméně

5 pracovních dnů před jeho konáním. Nařízené veřejné projednání se koná nejpozději 30 dnů po uplynutí lhůty pro vyjádření k dokumentaci.

U koncepcí se veřejné projednání návrhu koncepce zajišťované předkladatelem koná nejdříve po uplynutí 30 dnů ode dne předložení návrhu koncepce příslušnému úřadu dle ZPV; na základě návrhu koncepce a vyjádření veřejnosti k oznámení může však příslušný úřad od veřejného projednání upustit. Zároveň v souladu s § 10f odst. 8 ZPV předkladatel ve spolupráci s posuzovatelem zajistí vypořádání všech vyjádření k návrhu koncepce a upravený návrh koncepce včetně informace o způsobu vypořádání všech vyjádření zašle předkladatel bez zbytečného odkladu příslušnému úřadu dle ZPV.

IV. etapa: Zpracování posudku (EIA)

Součástí procesu posuzování záměrů na ŽP je zpracování posudku, který má funkci oponentního materiálu k dokumentaci. V procesu posuzování vlivů koncepcí na ŽP se posudek nezpracovává. Pokud dokumentace EIA obsahuje všechny náležitosti, příslušný úřad podle ZPV zajistí zpracování posudku. Posudek je podkladem pro příslušný úřad dle ZPV a je zveřejňován spolu se stanoviskem EIA dle ZPV.

Na zpracování posudku k části dokumentace týkající se vlivů na EVL a PO se musí podílet autorizovaná osoba podle § 45j ZOPK (též výklad V-155 uveřejněný ve Věstníku MŽP č. 8/2005). Ten, kdo se podílel na zpracování oznámení nebo dokumentace se nemůže ani dílčím způsobem podílet na zpracování posudku. Posudek v samostatné části věnované vlivům na EVL a PO musí být zpracován s náležitostmi dle vyhlášky č. 142/2018 Sb. a respektovat Metodiku hodnocení vlivů při posuzování podle § 45i ZOPK. Tento návrh by měl být v dostatečném předstihu předložen autorizované osobě podle § 19 ZPV, které bude sloužit jako podklad ke zpracování konečného návrhu stanoviska příslušného úřadu podle § 9a odst. 1 ZPV. Pokud i přes výše uvedená doporučení nastane situace, kdy posouzení podle § 45i odst. 2 ZOPK bylo na základě nevyločeného významného vlivu na EVL a PO ze strany OOP předloženo oznamovatelem jako součást oznámení záměru, avšak již nebylo předloženo jako součást dokumentace EIA, je nezbytné v rámci zpracování posudku EIA pracovat s posouzením podle § 45i odst. 2 ZOPK, které bylo součástí oznámení záměru, přičemž posudek bude v části věnované vlivům na EVL a PO, která bude zpracována autorizovanou osobou podle § 45j ZOPK, obsahovat oponenturu právě tohoto posouzení, jež bylo součástí oznámení záměru. Je-li posouzení podle § 45i odst. 2 ZOPK součástí dokumentace EIA, obsahuje posudek oponenturu k němu.

V. etapa: Závěrečné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru podle § 9a odst. 1 ZPV a stanovisko k návrhu koncepce podle § 10g ZPV

Na základě dokumentace, vyjádření k dokumentaci, veřejného projednání (bylo-li nařízeno) a posudku vydá příslušný úřad stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí podle § 9a odst. 1 ZPV. Stanovisko dle § 9a odst. 1 ZPV k záměru má formu závazného stanoviska podle § 149 SŘ, které není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jeho obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu. Správní orgán, který vede navazující řízení, musí převzít všechny podmínky stanoviska dle § 9a odst. 1 ZPV, které se vztahují k předmětu a typu navazujícího řízení. V případě koncepcí jsou podklady pro vydání stanoviska podle § 10g ZPV upravený návrh koncepce (tj. včetně vyhodnocení), vyjádření k návrhu koncepce a jejich vypořádání včetně závěrů veřejného projednání (pokud se konalo).

Příslušný úřad tedy při vypracování stanoviska podle § 9a odst. 1 ZPV a § 10g ZPV bere v potaz všechny zmíněné podklady a je výhradně na jeho zvážení, jak rozhodne v případě možných názorových rozdílů, které se v průběhu procesu posouzení mohou vyskytnout. Tento přístup lze dobře demonstrovat v procesu EIA na vztahu mezi posudkem a dokumentací – s ohledem na poslání posudku jako v zásadě oponentury k dokumentaci je možné očekávat odlišné závěry obou dokumentů (a to i v případě posouzení podle § 45i ZOPK), avšak je na příslušném úřadu (a je na jeho odpovědnosti), aby se s oběma podklady ve svém stanovisku vypořádal.

Pokud bylo součástí hodnocení vlivů na ŽP (ať už jen ve fázi oznámení, dokumentace, posudku k záměru, nebo vyhodnocení koncepce) také hodnocení vlivů na EVL nebo PO, musí stanovisko, kromě části věnované posouzení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, obsahovat jasně odlišitelnou část týkající se vlivů na tyto lokality. V této části zohlední příslušný úřad všechna vyjádření OOP podaná v průběhu procesu posouzení vlivů. Souhlasné stanovisko obsahuje podmínky, za jejichž splnění je možné záměr povolit, resp. koncepci schválit.

Stanovisko dle § 9a odst. 1 ZPV je podkladem pro vydání rozhodnutí v navazujících řízeních a oznamovatel jej předkládá v žádosti jako jeden z podkladů pro toto navazující řízení. Stanovisko musí být platné v době vydání rozhodnutí v navazujících řízeních v prvním stupni a jeho platnost je 7 let ode dne jeho vydání, přičemž jeho platnost lze za stanovených podmínek (§ 9a odst. 4 ZPV) o 5 let prodloužit. Opakované prodloužení platnosti stanoviska je vyloučeno (s výjimkou ustanovení § 23 odst. 12 a přechodných ustanovení zavedených Čl. VIII odst. 1 zákona č. 465/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon), ve znění pozdějších předpisů).

Bez stanoviska SEA ke koncepci podle § 10g ZPV nemůže být koncepce schválena. Schvalující orgán je povinen zohlednit požadavky a podmínky vyplývající

ze stanoviska ke koncepci, popřípadě pokud toto stanovisko požadavky a podmínky obsahuje a do koncepcce nejsou zahrnuty nebo jsou zahrnuty pouze zčásti, je povinen svůj postup odůvodnit. Ustanovení § 10g odst. 5 ZPV ukládá předkladateli povinnost schválenou koncepci zveřejnit včetně prohlášení, které obsahuje zejména informaci, jak byly zohledněny požadavky a podmínky ze stanoviska SEA či jak bylo zohledněno vyjádření dotčeného státu, byla-li koncepcce předmětem mezistátního posuzování (§ 14a ZPV), odůvodnění vybrané varianty, pokud byl návrh koncepcce variantně zpracován, informaci o účasti veřejnosti a o přijatých opatřeních pro zajištění sledování a rozboru vlivů koncepcce ve smyslu § 10h ZPV.

6.5. Rozhodování o povolení záměru nebo schválení koncepcce

Dle § 45i odst. 3 ZOPK orgán, který je příslušný ke schválení koncepcce nebo záměru uvedeného v § 45h, jej může schválit, jen pokud na základě stanoviska, případně závěru zjišťovacího řízení, podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí taková koncepcce nebo záměr nebude mít významný negativní vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, anebo za podmínek stanovených v odstavci 4, popřípadě v odstavci 5.

V případě vydání závěru zjišťovacího řízení, kterým jsou vyloučeny významné negativní vlivy záměru na EVL a PO, v případě souhlasného stanoviska podle § 9a odst. 1 ZPV a § 10g ZPV k vlivům záměru, resp. koncepcce na EVL a PO a po zohlednění závěrů posouzení dle § 45i ZOPK lze záměr povolit nebo koncepci schválit.

Pokud je ve stanovisku konstatován významný negativní vliv záměru nebo koncepcce na EVL nebo PO, lze záměr povolit nebo koncepci schválit jedině za podmínek specifikovaných v § 45i odst. 4 nebo 5 ZOPK, tedy za předpokladu, že se jedná o variantu s nejmenším významným negativním vlivem na EVL a PO a dojde k prokázání naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu uvedených v § 45i odst. 4, příp. 5 ZOPK. V případě záměru zahájí OOP, v jehož působnosti se nacházejí dotčené lokality, na základě dožádání orgánu veřejné správy příslušného k povolení záměru řízení, jehož výsledkem bude po splnění podmínky prokázání a posouzení převahy veřejných zájmů rozhodnutí o stanovení kompenzačních opatření nezbytných pro zajištění celkové soudržnosti soustavy Natura 2000 dle § 45i odst. 6 ZOPK. V případě koncepcí stanoví kompenzační opatření včetně návrhu opatření k jejich zajištění vyjádřením rovněž příslušný OOP.

Je nutné zdůraznit značný rozdíl mezi „kompenzačními opatřeními“ podle § 45i odst. 6 ZOPK a „opatřeními k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů“ ve smyslu ZPV.

Opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů podle ZPV jsou stanovována ještě před vydáním stanoviska EIA/SEA autorizovanou osobou dle ZOPK a ZPV a jsou v něm zapracována, případně mohou být upravena, precizována v rámci procesu EIA/SEA, přičemž jejich konečnou podobu stanoví stanovisko EIA/SEA. Z tohoto pohledu je nutné kompenzační opatření tak, jak o nich hovoří ZPV, chápat jako opatření zmírňující (mitigation measures), jak o nich hovoří metodické materiály Evropské komise k článku 6 směrnice o stanovištích. Jejich splněním je určitým způsobem usměrněn vliv záměru/koncepce s nevýznamnými, ale přesto do jisté míry negativními vlivy. Pro potřeby hodnocení vlivů na EVL a PO se tedy jedná o ekvivalent opatření zmírňujících, která se stanovují v případě, že má záměr nebo koncepce mírně negativní vliv a slouží k další minimalizaci ovlivnění předmětů ochrany nebo celistvosti EVL nebo PO ve vztahu k jednotlivým fázím záměru/koncepce. Tato opatření ve vztahu k EVL a PO stanovuje autorizovaná osoba dle § 45j ZOPK a jsou příslušným úřadem následně přejímána do stanoviska EIA/SEA. Ze závazného stanoviska EIA dle § 9a odst. 1 ZPV jsou následně beze zbytku přebírána do podmínek rozhodnutí v navazujících řízeních; to neznamená, že jsou převzaty všechny v každém navazujícím řízení, ale měly by být převzaty všechny v rámci souhrnu všech navazujících řízení, kdy v každém navazujícím řízení jsou převzaty ty podmínky, které se vztahují k předmětu a typu toho kterého navazujícího řízení, což vyplývá z povahy stanoviska jako závazného stanoviska dle § 149 SŘ (jeho obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí vydávaného příslušným správním orgánem v navazujícím řízení). Pokud tedy stanovisko obsahuje podmínky týkající se vlivů záměru na EVL nebo PO, budou tyto podmínky předkladateli uloženy v rozhodnutích vydaných v navazujících řízeních dle § 3 písm. g) ZPV. Tímto způsobem je zajištěno, že veškeré závěry OOP, resp. autorizovaných osob dle ZOPK (zejména stanovená opatření k prevenci, vyloučení nebo snížení negativního vlivu záměru) budou odpovídajícím způsobem zohledněny v rámci přípravy realizace záměru. Režim přejímání podmínek a požadavků stanoviska SEA ke koncepci dle § 10g ZPV je volnější (viz § 10g odst. 4 ZPV).

Naproti tomu **kompenzační opatření ve smyslu § 45i odst. 6 ZOPK** (*compensatory measures* ve smyslu čl. 6.4 směrnice o stanovištích) se stanovují až po ukončení procesu posouzení vlivů podle ZPV (kterým byly prokázány významné negativní vlivy na EVL a PO), a to při splnění všech ostatních podmínek § 45i odst. 4 nebo 5 ZOPK. Kompenzační opatření v tomto smyslu tedy neznamenají pouhé „zmírnění“ negativních vlivů, ale plnohodnotnou náhradu škody na EVL a PO vyvolané těmito významnými negativními vlivy. Kompenzační opatření pro účely záměru i koncepce stanovuje příslušný OOP, a to optimálně ve spolupráci s předkladatelem záměru (pořizovatelem koncepce) a případně též autorizovanou osobou dle § 45j ZOPK po prokázání naléhavých důvodů veřejného zájmu převažujícího nad zájmy ochrany významně negativně ovlivněných lokalit soustavy Natura 2000. Při jejich návrhu je vhodným podkladem též rámcové zhodnocení jejich možností uvedené v provedeném posouzení podle § 45i ZOPK (§ 1 písm. p), § 3 písm. m), § 4 písm. j), § 5 písm. n), § 6 písm. n) vyhlášky č. 142/2018 Sb.). V posouzení se nicméně v žádném případě nejedná o jejich

stanovení *de iure*, které je v kompetenci příslušného OOP v rámci správního řízení; účelem tohoto ustanovení vyhlášky je pouze uvést v posouzení podle § 45i ZOPK úvahu ohledně kompenzovatelnosti vlivů záměru či koncepce jako výchozí podklad pro OOP.

V souladu s § 45i odst. 4 ZOPK se „kompenzačními opatřeními pro účely koncepce se rozumí zajištění možnosti nahradit lokalitu dotčenou realizací koncepce v obdobném rozsahu a kvalitě a se stejnou mírou závaznosti a konkrétnosti, jakou má schvalovaná koncepce nebo její jednotlivé části“; ustanovení § 45i odst. 6 ZOPK stanoví, že „kompenzační opatření podle odstavce 4 pro účely koncepce, včetně návrhu opatření k jejich zajištění, stanoví v případě existence naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu podle odstavce 4 nebo důvodů týkajících se veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti nebo příznivých důsledků nesporného významu pro životní prostředí podle odstavce 5 orgán ochrany přírody. Tato kompenzační opatření musí být zahrnuta do koncepce před jejím schválením“. Pokud se jedná o záměr, pro tyto účely se dle § 45i odst. 4 ZOPK kompenzačními opatřeními rozumí „vytvoření podmínek pro zachování nebo zlepšení záměrem ovlivněných předmětů ochrany ve stejné lokalitě nebo nahrazení lokality jinou lokalitou v obdobném rozsahu a kvalitě a jejich součástí mohou být opatření směřující k nahrazení možných dočasných ztrát na předmětu ochrany“ a v souladu s odst. 6 je „pro účely záměru, včetně způsobu a doby sledování nezbytných pro vyhodnocení jejich účinnosti, stanoví v případě existence naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu podle odstavce 4 nebo důvodů týkajících se veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti nebo příznivých důsledků nesporného významu pro životní prostředí podle odstavce 5 rozhodnutím orgán ochrany přírody na základě podnětu orgánu příslušného ke schválení záměru.“.

V případě záměrů jsou tedy kompenzační opatření ukládána v samostatném správním řízení, u koncepcí je OOP stanoví vyjádřením, tedy úkonem dle části čtvrté SR, jehož věcná závaznost je stanovena přímo zákonem (§ 45i odst. 6 věta druhá). Adekvátnost ukládaných kompenzačních opatření, resp. obecně aplikaci postupů podle § 45i odst. 4 – 7 ZOPK pro záměry či koncepce, ke které musí docházet z podstaty výjimečně, je potřebné konzultovat též s MŽP. Nelze-li kompenzační opatření jako jednu ze zákonných podmínek schválení záměru či koncepce stanovit (tedy pokud se významně negativní vlivy záměru či koncepce ukážou jako nekompenzovatelné, což je s ohledem na specifické ekologické nároky a existenční podmínky řady fenoménů v zájmu směrnic o stanovištích a o ptácích možné), není v souladu se ZOPK a směrnicí o stanovištích záměr nebo koncepci možné schválit.

V této souvislosti je potřebné uvést, že na základě judikatury Evropského soudního dvora nemohou být kompenzační opatření zahrnuta do záměru samotného, resp. před provedením vyhodnocení jeho vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a do tohoto posouzení zahrnuty jako kritérium pro posouzení významnosti vlivu. Dle rozsudku ve věci C-521/12 „Briels“ musí být článek 6 odst. 3 směrnice o stanovištích vykládán v tom smyslu, že „plán nebo projekt, který (...) předvídá

opatření k vytvoření stejně velkého nebo většího areálu tohoto typu stanoviště v uvedené lokalitě, má nepříznivý účinek na celistvost uvedené lokality. Taková opatření lze případně kvalifikovat jako „kompenzační opatření“ ve smyslu odstavce 4 tohoto článku pouze tehdy, pokud jsou splněny podmínky stanovené v uvedeném ustanovení“. Důvodem je zejména skutečnost, že „Případné pozitivní účinky budoucího vytvoření nového stanoviště, které má kompenzovat ztrátu plochy a kvality tohoto typu stanoviště v chráněné lokalitě, přestože má nové stanoviště větší rozlohu a lepší kvalitu, lze zpravidla jen stěží s jistotou předvídat, a každopádně budou viditelné až za několik let. Účinek ochranných opatření uvedených v článku 6 směrnice má spočívat v předcházení tomu, aby příslušný vnitrostátní orgán prostřednictvím tzv. „zmírňujících“ opatření, která však ve skutečnosti odpovídají kompenzačním opatřením, obcházel zvláštní postupy stanovené v tomto článku tím, že na základě odstavce 3 uvedeného článku schválí projekty, které mají nepříznivý účinek na celistvost příslušné lokality a že odstavec 4 článku 6 směrnice jakožto ustanovení upravující výjimku z kritéria schválení stanoveného v druhé větě odstavce 3 tohoto článku se může použít až po tom, co byly důsledky plánu nebo projektu posouzeny podle odstavce 3“.

6.6. Coherence stamp

ZPV žadateli v § 9a odst. 6 ukládá povinnost předložit příslušnému úřadu podle ZPV nejdříve 90 dní před podáním žádosti o zahájení navazujícího řízení, nejpozději však v den podání této žádosti, dokumentaci pro toto řízení včetně úplného popisu případných změn oproti záměru, ke kterému bylo vydáno stanovisko podle § 9a odst. 1 ZPV, a včetně vyhodnocení plnění podmínek stanoviska EIA v dokumentaci pro příslušné navazující řízení, a to v rozsahu části, etapy nebo varianty záměru, která je předmětem toho konkrétního navazujícího řízení. Příslušný úřad dle § 9a odst. 7 ZPV vydává toto stanovisko, tzv. „coherence stamp“ v každém navazujícím řízení a jestliže nedošlo ke změnám záměru, vydá souhlasné závazné stanovisko; ZPV dává v rámci tohoto procesu příslušnému úřadu dle ZPV též pravomoc určit, které z podmínek stanoviska EIA jsou v důsledku jiných změn záměru neproveditelné, a to případně v součinnosti s příslušnými dotčenými orgány.

Příslušný úřad v případě, že došlo ke změnám záměru, které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí vč. vlivů na EVL nebo PO, zejména ke zvýšení jeho kapacity a rozsahu nebo ke změně jeho technologie, řízení provozu nebo způsobu užívání, nebo jestliže došlo k neplnění podmínek stanoviska EIA, které by mohlo mít významný negativní vliv na životní prostředí (neplnění podmínek se posuzuje jako změna záměru), je oprávněn vydat nesouhlasné závazné stanovisko (coherence stamp). Tyto změny jsou předmětem posuzování podle § 4 odst. 1 písm. g) ZPV; součástí takového procesu může být v návaznosti na opětovně vyžádané stanovisko dle § 45i odst. 1 ZOPK též posouzení vlivu dle § 45i ZOPK. Jak stanoví § 149 odst. 3 SŘ, je-li v průběhu řízení o žádosti

vydáno závazné stanovisko, které znemožňuje žádosti vyhovět, správní orgán předmětnou žádost zamítne. Je tedy v zájmu oznamovatele, aby včas příslušnému úřadu dle ZPV předkládal dokumentaci pro navazující řízení s úplným popisem změn a aby identita záměru, který byl posouzen dle ZPV, příp. ZOPK byla, pokud možno totožná, nebo alespoň nebyla natolik odlišná, aby splňovala výše uvedené a zakládala tedy důvod pro vydání nesouhlasného závazného stanoviska.

7. Posuzování vlivů politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace na EVL a PO

7.1. Základní východiska a vydávání stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK v rámci postupů podle SZ a samotný proces posuzování

V souladu s § 45i odst. 2 ZOPK se při posuzování PÚR a ÚPD postupuje podle zvláštního právního předpisu – SZ; tento postup je upraven též v ZPV v § 10i ZPV. SZ definuje v § 12 písm. p) a q) pojem územně plánovací dokumentace, resp. jednotlivé nadřazené a navazující územně plánovací dokumentace. Dle tohoto ustanovení se za ÚPD považuje ÚRP, ZÚR, ÚP a regulační plán; regulační plán nicméně oproti PÚR, ÚRP, ZÚR a ÚP nepodléhá posuzování vlivů na ŽP, resp. hodnocení vlivů na EVL a PO. Vzhledem k tomu, že na rozdíl od ostatních typů koncepcí je postup zpracování a projednání PÚR, ÚRP, ZÚR a ÚP jasně stanoven SZ, je i proces posuzování vlivů PÚR, ÚRP, ZÚR a ÚP na životní prostředí navržen tak, aby respektoval jednotlivé kroky a fáze pořizování těchto dokumentů. I v případě dokumentů, jejichž pořizování upravuje SZ, je tedy v našem právním řádu dodržen požadavek směrnice o stanovištích, aby jakýkoli plán, který může mít na lokality soustavy Natura 2000 významný vliv, podléhal odpovídajícímu hodnocení. Z hlediska možných vlivů na EVL nebo PO musí být posouzena PÚR, ÚRP, všechny ZÚR a ÚP a jejich změny, a to vč. jejich úprav v pozdější fázi procesu jejich pořizování, u kterých na základě stanoviska OOP podle § 45i odst. 1 ZOPK nebyl vyloučen možný významný vliv na lokality soustavy Natura 2000.

V souvislosti s procesem SEA k PÚR, ÚRP, ZÚR a ÚP je důležité zmínit několik základních skutečností:

- a) Podle § 45i odst. 1 ZOPK se ke stanovisku OOP podle tohoto ustanovení předkládá v případě PÚR a ÚPD zpráva o jejím uplatňování, její zadání, anebo návrh obsahu změny ÚPD.
- b) posouzení vlivů na předměty ochrany a celistvost EVL a PO je součástí tzv. Vyhodnocení vlivů PÚR, ÚRP, ZÚR nebo ÚP na udržitelný rozvoj území dle přílohy č. 4 I. k SZ, v části 2., která se zpracovává ve fázi návrhu předmětného dokumentu. Tato část se zpracovává pouze v případě, že OOP svým stanoviskem nevyloučí významný vliv návrhu PÚR/ÚRP/ZÚR/ÚP na předměty

ochrany nebo celistvost EVL nebo PO; v případě, kdy se zpracovává část 2., automaticky je zpracována také část 1. (Vyhodnocení vlivů PÚR/ÚRP/ZÚR/ÚP na životní prostředí), a tedy i ostatní části VVURÚ. Náležitosti posouzení PÚR/ÚRP/ZÚR/ÚP stanoví vyhláška č. 142/2018 Sb.

- c) Samotné posouzení vlivů PÚR, ÚRP, ZÚR a ÚP ve formě VVURÚ je dle dikce § 40 odst. 1 SZ jedním z úkolů územního plánování.

Požizovatelem **PÚR** je Ministerstvo pro místní rozvoj, příslušným úřadem ve smyslu ZPV je MŽP. Požadavek na vyhotovení VVURÚ je v SZ pro PÚR stanoven obligatorně, resp. v § 71a odst. 2 MŽP na žádost ministerstva pro místní rozvoj ve lhůtě 30 dnů ode dne obdržení návrhu obsahu PÚR stanoví požadavky na vyhodnocení vlivů na životní prostředí. Příslušný orgán ochrany přírody doručí stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK ministerstvu pro místní rozvoj a MŽP nejpozději 10 dní před uplynutím 30denní lhůty.

Změna PÚR se zpracovává, projednává a vydává v rozsahu měněných částí. Pro zpracování a projednání změny PÚR se § 71a až 71c použijí obdobně, tedy příslušný orgán ochrany přírody doručí stanovisko podle § 45i odst. 1 ZOPK ministerstvu pro místní rozvoj a MŽP nejpozději 10 dní před uplynutím 30denní lhůty.

Vyhodnocení vlivů změny PÚR se zpracovává pouze v případě, stanoví-li tak MŽP ve svém stanovisku podle § 71d odst. 4 písm. c) SZ (viz § 71e odst. 2 SZ). MŽP v tomto stanovisku přihledne ke stanovisku příslušných OOP.

V případě **ÚRP** je pořizovatelem ministerstvo pro místní rozvoj, příslušným úřadem ve smyslu ZPV je MŽP.

V případě **ZÚR** je pořizovatelem krajský úřad jakožto orgán územního plánování, příslušným úřadem ve smyslu ZPV je MŽP.,

Požizovatelem **ÚP** je většinou obecní úřad, příp. obecní úřad obce s rozšířenou působností. Pokud se VVURÚ zpracovává, příslušným úřadem ve smyslu ZPV je krajský úřad.

SZ (oproti zákonu č. 183/2006 Sb.) již stanovuje proces pořizování pro všechny ÚPD jednotný (viz § 87 až § 108 SZ).

1. SZ explicitně při pořizování návrhu zadání ÚPD uvádí v § 89 odst. 2, že OOP doručí pořizovateli a příslušnému úřadu do 20 dnů od obdržení návrhu zadání stanovisko podle § 45i ZOPK, ve kterém uvede, zda je možné vyloučit významný vliv na EVL nebo PO. Následně v § 89 odst. 3 je uvedeno, že orgán SEA (ať tedy už MŽP či krajský orgán SEA) uplatní u pořizovatele do 30 dnů od obdržení návrhu

zadání stanovisko, ve kterém i s přihlédnutím ke stanovisku orgánu ochrany přírody podle odstavce 2 uvede v případě:

a) územního rozvojového plánu a zásad územního rozvoje podrobnější požadavky podle § 10i ZPV,

b) změny územního rozvojového plánu, změny zásad územního rozvoje a územního plánu a jeho změny, zda má být jejich návrh posuzován z hlediska vlivů na životní prostředí, popřípadě stanoví podrobnější požadavky podle § 10i ZPV.

2. V rámci úpravy a návrhu na opakované veřejné projednání SZ v § 103 odst. 2 SZ je uvedeno, že pořizovatel si k podstatné úpravě návrhu územního rozvojového plánu, zásad územního rozvoje a územního plánu vyžádá stanovisko orgánu ochrany přírody podle § 45i ZOPK a stanovisko příslušného úřadu (opět platí jak pro MŽP, tak krajský orgán SEA), ve kterém bude stanoveno, zda je nutné vyhodnocení vlivů upravit nebo zda vyžaduje podstatná úprava doplnit posouzení vlivů na životní prostředí. Stanovisko příslušný úřad vydá do 20 dnů od doručení žádosti pořizovatele. Příslušný orgán ochrany přírody doručí stanovisko pořizovateli a příslušnému úřadu nejpozději 7 dní před uplynutím lhůty podle věty druhé.

3. Při projednávání a schválení návrhu zprávy o uplatňování, návrhu zadání změny nebo návrhu zadání ÚPD, jsou-li jejím obsahem, se použijí § 88 až 90 SZ obdobně, tzn. bude platit znovu bod 1 ve vztahu OOP a orgánu SEA a vydání jejich stanovisek, tedy § 89 odst. 2 a 3 SZ.

4. Při změně ÚPD, resp. podnět na pořízení změny může dále obsahovat dle § 109 odst. 3 SZ návrh zadání změny a nejde-li o změnu regulačního plánu také:

a) stanovisko příslušného orgánu ochrany přírody podle ZOPK k navrhovanému obsahu změny ÚPD, ve kterém uvede, zda je možné vyloučit významný vliv na EVL nebo PO,

b) stanovisko příslušného úřadu (jak MŽP, tak krajský orgán SEA) k navrhovanému obsahu změny ÚPD, ve kterém i s přihlédnutím ke stanovisku orgánu ochrany přírody podle písmene a) uvede, zda má být návrh změny posuzován z hlediska vlivů na životní prostředí, popřípadě stanoví podrobnější požadavky podle § 10i ZPV.

Ve vazbě na § 111 odst. 1 SZ je-li však změna pořizována z vlastního podnětu a neobsahoval-li tento podnět návrh zadání změny, zpracuje návrh zadání změny pořizovatel v součinnosti s určeným zastupitelem obdobně podle § 87 odst. 2 a 3 a dále postupuje obdobně podle § 89 odst. 1 až 4 a 6. Tzn. i zde by následně platil bod 1.

Při pořizování změny ÚPD se dále postupuje podle § 93 až 104, § 105 odst. 3 a § 108 SZ obdobně.

Obsah stanoviska včetně jeho odůvodnění se řídí stejnými principy a má stejné náležitosti, jako je tomu v případě záměrů a koncepcí. Možnost významných vlivů je nicméně odvozována ve vztahu k podrobnosti ÚRP, ZÚR a ÚP, tedy zejm. na úrovni ploch a koridorů a jejich navrhovaného využití (nikoli na základě technických parametrů konkrétních záměrů).

Pokud je stanoviskem MŽP nebo KÚ stanovena povinnost posouzení změny PÚR, ÚRP, ZÚR nebo ÚP na životní prostředí, resp. EVL a PO, musí být součástí návrhu změny PÚR, ÚRP, ZÚR nebo ÚP vyhodnocení vlivů na životní prostředí zpracované autorizovanou osobou podle ZPV (část 1. VVURÚ), popř. vyhodnocení vlivů na EVL nebo PO zpracované osobou autorizovanou podle § 45i ZOPK. Vyhodnocení SEA musí obsahovat náležitosti uvedené v příloze č. 4 II. k SZ a část 2. VVURÚ, tedy část zabývající se důsledky na EVL a PO, musí být zpracována samostatně. Pokud byly posuzovány vlivy PÚR, ÚRP, ZÚR, ÚP nebo jejich změny na EVL nebo PO, musí závěrečné stanovisko příslušného úřadu dle ZPV obsahovat jasně odlišitelnou část týkající se vlivů na tyto lokality. V této části zohlední příslušný úřad dle ZPV všechna stanoviska OOP uplatněná ke zprávě o uplatňování PÚR/ÚPD, či k návrhu zadání, či návrhu obsahu změny ÚPD a posouzení vlivů dle § 45i ZOPK (část VVURÚ část 2.), která se týkala vlivů na lokality soustavy Natura 2000.

7.2 Významný negativní vliv PÚR a ÚPD

I pro PÚR, ÚRP, ZÚR a ÚP samozřejmě platí v případě jejich významného negativního vlivu režim ustanovení § 45i odst. 4 – 7 ZOPK, přičemž v souvislosti s těmito dokumenty nejsou tyto zákonné požadavky nijak odlišné:

- Lze schválit (vydat) jen variantu PÚR, ÚRP, ZÚR nebo ÚP s nejmenším možným významným negativním vlivem, a to pouze pokud neexistují variantní řešení bez negativního vlivu. Neexistence takových (realizovatelných) řešení musí být přitom prokázána a veškeré v úvahu přicházející varianty je nutno hledat a posoudit z hlediska svých vlivů na EVL a PO. Varianta s nejmenším možným významným negativním vlivem zároveň může být schválena pouze z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, které musí být prokázány před uložením a zajištěním kompenzačních opatření. Pokud se jedná o významný negativní vliv na lokalitu s prioritními typy stanovišť nebo prioritními druhy, lze PÚR, ÚRP, ZÚR či ÚP vydat jen z důvodů týkajících se veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti nebo příznivých důsledků nesporného významu pro životní prostředí. V případě, že se jedná o jiné naléhavé důvody převažujícího veřejného zájmu, lze PÚR, ÚRP, ZÚR nebo ÚP schválit jen na základě souhlasného stanoviska Evropské Komise.

- V souvislosti s PÚR, ÚRP, ZÚR a ÚP se použijí ustanovení týkající se kompenzačních opatření pro účely koncepce; těmi se v souladu s § 45i odst. 4 ZOPK rozumí „zajištění možnosti nahradit lokalitu dotčenou realizací koncepce v obdobném rozsahu a kvalitě a se stejnou mírou závaznosti a konkrétnosti, jakou má schvalovaná koncepce nebo její jednotlivé části“ a musí být do PÚR, ÚRP, ZÚR či ÚP zapracována před jejich vydáním. Kompenzační opatření pro účely PÚR, ÚRP a ZÚR stanovuje MŽP, pro účely ÚP pak příslušný OOP a tato uvede orgán příslušný k jejich stanovení ve stanovisku podle § 54 odst. 1 SZ, tedy stanovisku, které není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož obsah je závazný pro PÚR, ÚRP, ZÚR a ÚP.
- O uložených kompenzačních opatřeních a způsobu jejich zajištění v případě ÚP informuje příslušný OOP neprodleně MŽP.

Výše zmíněné koncepce v úzkém slova smyslu neumísťují v území konkrétní záměry a neřeší jejich technické provedení a charakteristiky; v příslušném měřítku ale vymezují plochy a koridory, ve kterých se bude následně umístění záměru upřesňovat, a stanovují jejich využití. Tuto skutečnost je třeba respektovat nejen při vypracovávání hodnocení vlivů PÚR, ÚRP, ZÚR a ÚP na EVL a PO, ale i při případném stanovování kompenzačních opatření. Plochu nebo koridor s vyhodnoceným významně negativním vlivem na lokality soustavy Natura 2000 lze proto kompenzovat opět pouze na úrovni plochy se stanoveným způsobem využití. Lokalizace kompenzace významně negativních vlivů záměru se řídí pravidly uvedenými v samostatném metodickém pokynu, ze kterého lze dovodit též shodné principy pro účely ÚPD. Z hlediska ÚPD není nezbytné, aby plochy potřebné kompenzace a podrobnosti jejich využití byly navrhovány v rámci správního území kraje či obce, pro který je ZÚR/ÚP či změna řešena. V takovém případě však stále platí limit ZOPK, dle kterého není možné ÚPD s významným negativním vlivem vydat, dokud nebudou kompenzační opatření zajištěna jejich zanesením do závazné části jiné vydané ÚPD. Projednávání takových kompenzačních opatření a synchronizace procesů pořizování dvou ÚP či dvou ZÚR bude nicméně vyžadovat značné úsilí.

I u PÚR, ÚRP, ZÚR a ÚP je vzhledem ke specifičnosti problematiky kompenzačních opatření a aplikace příslušných ustanovení žádoucí konkrétní řešení vhodné vždy konzultovat s MŽP.

Příloha č. 1: Vzor stanoviska podle § 45i odst. 1 ZOPK

Stanovisko s vyloučením významného vlivu na lokality soustavy Natura 2000:

Správa národního parku/Regionální pracoviště AOPK ČR/krajský úřad/újezdni úřad jako orgán ochrany přírody příslušný podle § 78 odst. 2 a 18/78 odst. 1a 18/§ 77a odst. 4 písm. o)/§ 78a odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), v návaznosti na žádost č. j. ..., doručenou dne..., po posouzení návrhu koncepce/záměru ... v místě..., žadatele ..., adresa..., vydává podle § 45i odst. 1 zákona toto stanovisko:

koncepce/záměr **nemůže mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry nebo koncepcemi významný vliv** na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality ani ptačí oblasti.

Odůvodnění:

Podložená úvaha, z jakého důvodu nebudou konkrétní EVL a/nebo PO a konkrétní předměty ochrany těchto lokalit předkládaným záměrem/koncepcí významně ovlivněny.

„Podpis vedoucího úřadu“

Stanovisko, kterým nebyly vyloučeny významné vlivy na lokality soustavy Natura 2000:

Správa národního parku/Regionální pracoviště AOPK ČR/krajský úřad/újezdni úřad jako orgán ochrany přírody příslušný podle § 78 odst. 2 a 18/§ 78 odst. 1 a 18/§ 77a odst. 4 písm. o)/§ 78a odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), v návaznosti na žádost č. j. ..., doručenou dne..., po posouzení návrhu koncepce/záměru ... v místě..., žadatele ..., adresa..., vydává podle § 45i odst. 1 zákona toto stanovisko:

nelze vyloučit, že koncepce / záměr **může mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry nebo koncepcemi vliv** na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

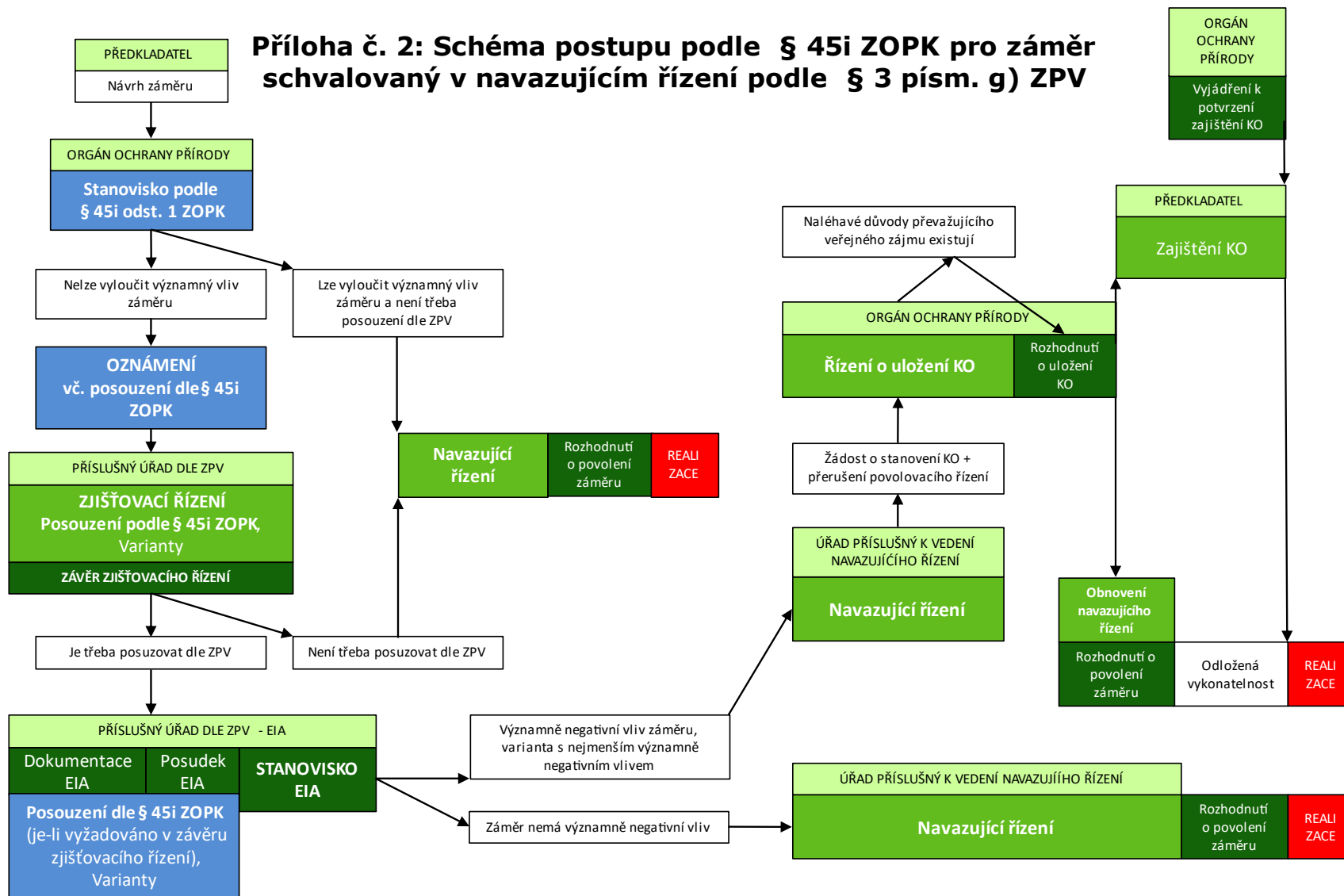
významný

Odůvodnění:

Podložená úvaha, z jakého důvodu budou konkrétní EVL a/nebo PO a konkrétní předměty ochrany těchto lokalit předkládaným záměrem/koncepcí významně ovlivněny.

„Podpis vedoucího úřadu“

Příloha č. 2: Schéma postupu podle § 45i ZOPK pro záměr schvalovaný v navazujícím řízení podle § 3 písm. g) ZPV

Příloha č. 3: Schéma postupu podle § 45i ZOPK pro koncepci podle § 3 písm. b) ZPV

